

Härnösands
kommun

Budget

2007

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANDRAG AV DRIFT- OCH INVESTERINGSBUDGET 2007	6
RESULTATRÄKNING	7
KOMMUNFULLMÄKTIGE	11
KOMMUNSTYRELSE	15
KOMMUNLEDNING	16
EKONOMIKONTORET	17
PERSONALKONTORET	17
KANSLI	17
STADSBYGGNADSNÄMND	23
ADMINISTRATION	25
BYGGLOVSVERKSAMHET	26
TEKNIK	27
FASTIGHET OCH MÅT	28
PLAN- OCH KARTGRUPPEN	29
FRITID-, KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMND	33
FRITID-, KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMND, FÖRVALTNING SAMT BIDRAG	35
ALLMÄN KULTURVERKSAMHET OCH BIBLIOTEK	37
IDROTTS- OCH FRITIDSANLÄGGNINGAR	39
IDROTTSBALLAR	40
FRILUFTSANLÄGGNINGAR	40
BADANLÄGGNINGAR UTOMHUS OCH SIMHALLAR	40
AVTAL	41
UNGDOMSVERKSAMHET	41
BARN- OCH SKOLNÄMND	45
BARN- OCH SKOLNÄMNDEN	47
MUSIK- OCH KULTURSKOLAN	47
BARNOMSORG	48
SKOLBARNOMSORG	49
GRUNDSKOLA	50
GEMENSAM CENTRAL ADMINISTRATION	53
SÄRSKOLAN	55
UTBILDNINGSNÄMND	59
GYMNASIET	61
KOMMUNALA VUXENUTBILDNINGEN	63
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGSNÄMND	67
LEDNING OCH GEMENSAMT	70
BARN- OCH FAMILJEENHETEN	70
EKONOMI- OCH VUXENENHETEN	71
RESURSENHETEN	72
GRUPPEMMET SEMRET	73
BOGÅRDEN	73
INTEGRATIONSENHETEN	74
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	77
CENTRALA FUNKTIONER	79
ÄLDREOMSORG	79
HÄLSOVÅRD OCH REHABILITERING	81
OMSORG OM FUNKTIONSHINDRADE	82
FÄRDTJÄNST	84

ÖVRIGA INSATSER.....	85
MILJÖNÄMND	89
FINANSIERING.....	93

SAMMANDRAG AV DRIFT- OCH
INVESTERINGSBUDGET

RESULTATRÄKNING

SAMMANDRAG AV DRIFT- OCH INVESTERINGSBUDGET 2007

ANSVAR SOMRÅDE	Intäkter	Kostnader	Netto	Investerings netto
Kommunstyrelsen	-77 431	181 217	103 786	8 900
Stadsbyggnadsnämnden	-4 923	61 136	56 213	19 000
Fritids-, kultur- och ungdomsnämnden	-7 954	66 184	58 230	2 100
Barn- och skolnämnd	-23 249	381 560	358 310	0
Utbildningsutskottet	-22 993	141 364	118 371	0
Vård o omsorgsnämnd	-83 205	420 205	337 000	0
Individ o familjeoms.nämnd	-46 957	102 557	55 600	0
Miljönämnd	-2 843	6 476	3 633	0
SUMMA	-269 555	1 360 698	1 091 143	30 000
Kapitaltjänst		-27 574	-27 574	
Internt fördelad .KP-pension		-34 000	-34 000	
Individuell del + pens skuld		15 800	15 800	
Pension utb inkl. löneskatt		26 000	26 000	
		0	0	
Semsterlöneskuld etc		4 000	4 000	
Kommunstyr.oförutsedda		8 000	8 000	
SUMMA	0	-7 774	-7 774	
Interna transaktioner	50 500	-50 500	0	
TILL RESULTATRÄKN.	-219 055	1 302 424	1 083 369	

RESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING	Budget		Plan		
	2006	2007	2008	2009	2010
Verksamhetens intäkter	210,8	219,1	226,0	233,0	240,0
Jämförelsestörande intäkter					
Verksamhetens kostnader	-1 249,0	-1 302,4	-1 339,0	-1 370,0	-1 413,0
Besparingar			10,0		
Överföring nämnders underskott					
Jämförelsestörande kostnader					
Från investering till drift					
Tilläggsanslag					
Avskrivning	-23,0	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0
Verksamhetens nettokostn.	-1 061,2	-1 104,3	-1 124,0	-1 158,0	-1 194,0
Finansiella intäkter	21,5	21,6	21,6	21,6	21,6
Finansiella kostnader	-44,5	-41,0	-42,0	-41,5	-42,0
Skatteintäkter	881,0	915,0	947,0	983,0	1 020,0
Utjämningsystem	197,0	210,0	223,0	226,0	223,0
Res. före extra ordin. poster	-6,2	1,3	25,6	31,1	28,6
Årets resultat	-6,2	1,3	25,6	31,1	28,6

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Kommunfullmäktige	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Kommunfullmäktige	3 577,0		3 577,0
Övriga nämnder	3 102,9		3 102,9
Revision	1 572,0		1 572,0
Summa	8 251,9		8 251,9

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige arbetar med stora övergripande frågor. Det finns ett beredningstvång i kommunstyrelsen på princip alla ärenden som tas upp i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige, stadens förtroendevalda, beslutar varje år hur de gemensamma skattemedlen ska användas. Kommunfullmäktige och presidieberedning är kommunens högsta beslutande organ med 49 ledamöter och 29 ersättare. Under 2006 planeras cirka åtta sammanträden i kommunfullmäktige. Till detta kommer gruppmöten inför varje sammanträde. Kommunfullmäktige har presidieberedning och vänortskommitté med bland annat uppgift att svara för kommunens vänortssamarbete och annan representation. Fullmäktige svarar årligen för uppvaktning av förtroendemän och anställda med minst 25 års tjänstgöring.

Revision är kommunfullmäktiges organ för kontroll av hur nämnder och styrelser genomför sina uppdrag från fullmäktige. Revisionen sker enligt revisionsplan. Omfattning blir i samma storleksordning som tidigare år.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunledning
Ekonomikontoret
Personalkontoret
Kansli

KOMMUNSTYRELSE

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Kommunstyrelsen	8 811,0		8 811,0
Hamnverksamhet	7 270,0	6 300,0	970,0
Kommunledning	6 665,0		6 665,0
Ekonomikontoret	34 817,0	2 500,0	32 317,0
Personalkontoret	10 314,0		10 314,0
Kansli	25 365,0	3 035,0	22 330,0
- Arbetsmarknadsenheten	24 436,0	16 757,0	7 679,0
- Kostenheten	36 681,0	36 681,0	0,0
- IT-enheten	14 518,0	12 158,0	2 360,0
- Överförmyndarnämndsenheten	4 088,0		4 088,0
Summa	172 965,0	77 431,0	95 534,0

INVESTERINGSSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kapitalutg	Kapitalink	Netto
IT-enheten	900,0		900,0
<i>KS-exploateringskontot resecentrum</i>	7 000,0		7 000,0
Hamnverksamhet	1 000,0		1 000,0
Summa	8 900,0		8 900,0

STYRELSENS MÅL

Kommunstyrelsens mål är att arbeta med initiativ, ledning, policys, riktlinjer, samordning och uppföljning av kommunens förvaltningar. Kommunstyrelsen har också att tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.

Kommunstyrelsens mål för 2007.

- Ekonomi
  - Samtliga nämnder skall hålla av fullmäktige fastställd budget för 2007
- Process
  - Samtliga nämnder och kommunstyrelsen skall utforma tydliga och mätbara verksamhetsmål
- Medborgare
  - Under 2007 skall det ha upprättats ett gemensamt system för hantering av åsikter från kommunens medborgare, så kallad synpunktshantering

- Personal
  - Sjukfrånvaron 2007 för kommunen (del av sammanlagd ordinarie arbetstid) skall minska till under 8,5% (9,77% 2005)
- Utveckling
  - Härnösands kommun ska uppnå minst 400 poäng i kommunkompassens utvärdering år 2007 (339 poäng 2005) genom till exempel förbättringar i ledning, tillgänglighet och kvalitet

VIKTIGA HÄNDELSER FÖR STYRELSEN 2007

Kommunstyrelsen kommer under 2007 att fortsätta med att arbeta för att kommunens ekonomi skall vara långsiktigt god.

BESKRIVNING AV STYRELSENS VERKSAMHET

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan, vilket innebär att man ansvarar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning, leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Styrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att utforma övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrning av hela den kommunala verksamheten, övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs samt att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt. Kommunstyrelsen ska även tillse att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för samordningsträffar med nämndpresidierna och förvaltningscheferna. Det ingår i styrelsens verksamhet att ha fortlöpande uppsikt över och tillvarata kommunens intresse i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Övriga verksamheter för kommunstyrelsen är den ekonomiska förvaltningen, personalpolitiken samt handhavande uppgifter enligt speciallagstiftningen samt verkställa de delegeringar som kommunfullmäktige beslutat att kommunstyrelsen ansvarar för.

KOMMUNLEDNING

Mål

Den övergripande uppgiften för kommunledningskontoret är att *leda, styra, utveckla, samordna* och ge *service* inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Kommunledningskontoret ska enligt redan fattat beslut arbeta med förverkligandet av balanspaketet 2005/2010.

Beskrivning av verksamheten

Viktiga framtida arbetsområden som identifierats, men som ännu inte resulterat i formella uppdrag till kommunledningskontoret, är till exempel att utarbeta en strategi och handlingsplan för framtida personalförsörjning. Arbetet intensifieras med att uppnå en långsiktig kommunal ekonomi i balans, vilket bland annat inkluderar att återställa kommunens kapital.

EKONOMIKONTORET

Mål

Ekonomikontoret ska med hög service, kompetens och kvalitet tillhandahålla rådgivning och administration inom ekonomi samt vara drivande och styrande i utvecklingsfrågor inom området.

Viktiga händelser 2007

Ekonomikontoret står idag inför en stor förändring där arbetsuppgifter som tidigare har legat ute på förvaltningarna nu centraliseras bland annat genom införandet av elektronisk hantering av leverantörsfakturer samt elektroniska fakturer. Under 2006 skall också elektronisk handel starta, vilket kommer att påverka även 2007. Från och med 2007 kommer samtliga förvaltningsekonomer att tillhöra ekonomikontoret.

Beskrivning av verksamheten

Ekonomikontoret utgör kommunens centrala organ vad gäller kommunala budget- och redovisningsfrågor samt upphandling.

PERSONALKONTORET

Mål

Personalkontorets arbete styrs av de mål, policys och riktlinjer samt de ekonomiska ramar som fastställs genom politiska beslut och/eller av kommunchefen. Personalkontorets mål är att stödja den kommunala verksamhetens strävan att skapa goda och effektiva arbetsplatser.

Viktiga händelser 2007

En utredning har pågått under 2005 och 2006 avseende centralisering av bland annat löneadministration samt personalfunktioner, vilket kommer att medföra stora förändringar inom personal- och löneområde 2007.

Beskrivning av verksamheten

Personalkontoret ger den politiska ledningen hjälp och service inom personal- och organisationsområdet och biträder förvaltningarna som rådgivare, utbildare och specialist.

Personalkontoret ansvarar främst för kommunens personalpolitik, förhandlingsarbete, löneadministration, personalsocial verksamhet samt personaladministrativ service. Arbetet ska präglas av ett konsultativt arbetssätt mot förvaltningarna.

Under personalkontorets verksamhet finns bland annat kompetensutveckling, företagshälsovård, anpassnings- och rehabiliteringsverksamhet samt arbetsmiljöåtgärder för att minska sjukfrånvaron.

KANSLI

Mål

Mål för kommunkansliet är att inom ramen för kommunledningskontorets övergripande målsättning arbeta med såväl kommunövergripande som kommuninterna utredningsuppdrag, statistik, kontorsservice (tryckeri och

vaktmästeri), arkivering, kollektivtrafik, glesbygdsfrågor, information, service till politikerna samt andra uppdrag som åläggs kommunkansliet.

När det gäller kollektivtrafik är målsättningen att utforma en bra grundservice, för de grupper som är i störst behov av kollektivtrafik och samtidigt göra kommunala samordningsvinster för berörda kommunala nämnder. En grundläggande strävan är då dels att upprätthålla en godtagbar buss- och tågtrafik för arbetsresor, skolskjutsar och serviceresor samt dels att samordna traditionell kollektivtrafik med färdtjänst och skolskjutsar. Nya mål för kansliet kommer utifrån den nedbrytning av mål och prioriteringar som kommunstyrelsen antagit.

Viktiga händelser 2007

Under 2007 skall all verksamhet med transporter samlas under kansliet i en trafikenhet.

Beskrivning av verksamheten

Kommunkansliet ska biträda kommunstyrelsen med övergripande ledning och samordning av kommunens verksamhet. Kommunkansliet övertog från och med 2004 de arbetsuppgifter som åvilade kommunchefen avseende sammanträdes- och annan service till politiker. Det nya kommunkansliet innehåller tjänstemannasamordnare, diarium, arkiv, kommunsekreterare, vaktmästeri, tryckeri, politikersamordnare, kollektivtrafik samt statistik. Hamnverksamheten, IT-enheten, arbetsmarknadsenheten, kost-enheten samt överförmyndarnämndsenheten sorteras under kansliet. Dessa enheter visas under egna rubriceringar nedan.

- HAMNVERKSAMHET

Mål

Målet för hamnen är att utgöra en viktig transportlänk mellan regionen, övriga delar av landet och andra kontinenter genom att tillhandahålla en anpassad infrastruktur och därmed generera ett ökat transportarbete via hamnen. Detta till ett så ekonomiskt fördelaktigt resultat som möjligt.

Viktiga händelser 2007

Utvecklingsarbetet fortsätter under 2007. Kundens behov och önskemål bevakas. Hamnens koppling till andra transportsystem, exempelvis Ådalsbanan, anpassas. Samarbetet med kunderna utvecklas ytterligare.

Beskrivning av verksamheten

Hamnen utgör ett betydelsefullt omlastningsnav mellan olika transportslag. Hamnen fungerar som en viktig del av det maritima inslaget i Härnösand.

- IT-ENHETEN

Mål

IT-enheten ska vara kommunens kostnadseffektivaste alternativ för IT-stöd, med hög driftsäkerhet och effektivt resursutnyttjande av tekniska plattformar. Strategin är en standardiserad IT-plattform, hög kompetens

hos den egna personalen som dessutom ska överföra kunskap till förvaltningarna. Enheten ska renodla sina arbetsuppgifter och tjänster.

Beskrivning av verksamheten

IT-enheten handhar driften av kommunens totala nätverk och serverpark. Den består idag av 47 anslutningspunkter till kommunal verksamhet och 52 servrar med system för verksamheterna. Dessa system är allt från rena fil- och utskriftshantering till avancerade klient server baserade system med databashanterare. Det är också access till Internet med tillhörande säkerhetskontroll och uppkoppling till mottagande system som postgiro. IT-enheten ser till att e-postservrarna kan utföra sina uppgifter och att webben kan visa sitt innehåll. PC hanteras i första hand av förvaltningarna själva - lika så med användaradministration. Självklart hjälper enheten till när det behövs, men oftast finns inte tid och där arbetas med ett konsultkontrakt för pc-teknik och har idag ett väl fungerande system för avrop av pc-tekniker.

Telefonväxeln som drivs tillsammans med Länsstyrelsen har idag sin största anslutningsdel via digitala telefoner och en del analoga (faxar eller bärbara telefoner). IP telefoni har gjort sitt intåg och fungerar nu bra.

- ARBETSMARKNADSENHETEN

Mål

Alla kommunmedborgare ska erbjudas kompletterande utbildning motsvarande gymnasieutbildning och övrig kompetensutveckling för att kunna möta förändrade krav i samhället och på den reguljära arbetsmarknaden. Utifrån individuella behov ska arbetsmarknadsenheten ge det stöd som påskyndar/underlättar individens eget arbete att nå anställning eller annan form för egen försörjning. Alla kommunmedborgare i arbetsför ålder ska utifrån sina förutsättningar ha möjlighet till anställning på den reguljära arbetsmarknaden eller eget företagande.

Beskrivning av verksamheter

I Härnösand effektueras arbetsmarknadspolitiken av arbetsmarknadsenheten som sorterar under kommunledningskontoret. Arbetet fokuseras på individers anställningsbarhet och det stöd som kan ges på vägen till arbete. Arbetsmarknadsenheten tar i samarbete med arbetsförmedlingen ett särskilt ansvar för att lokalt utveckla arbetsmarknadsfrågorna.

Flyktingar är en växande del av Härnösands befolkning. Effektiv integration förutsätter bland annat språkkunskaper och arbete. I samarbete med integrationsenheten och arbetsförmedlingen arbetar enheten för att kontakten med arbetslivet etableras så tidigt som möjligt.

Arbetsmarknadsenheten ger kommunservice avseende administration av lönestöd, ger information och vägledning avseende studiemöjligheter och studiefinansiering, upphandlar vuxenutbildning, arbetar aktivt med lokal och regional samverkan samt arbetar i projekt med delvis extern finansiering.

- KOSTENHETEN

Mål

Inom kostenheten är det övergripande målet att alltid sträva efter nöjda kunder genom att tillhandahålla vällagad och näringsriktig mat, bra kostkomponenter och god matservice i trevlig matsalsmiljö från välutbildad personal. Målet ska förverkligas genom att använda ändamålsenlig utrustning, kvalitativa råvaror och kostkomponenter, att ha god kundorientering och serviceinriktning samt att sträva efter att tillskapa en god matsalsmiljö. En viktig del i enhetens verksamhetsidé är att aktivt utveckla och utbilda den egna personalen.

Beskrivning av verksamheten

Efter konkurrensutsättning av kommunens kostverksamhet 2001, varvid det egna interna anbudet var mest fördelaktigt, bildades kostenheten 2002 efter beslut av kommunfullmäktige. Enheten, som tillhör kommunledningskontoret, består av produktionsköket Navet samt ytterligare 26 tillagnings- och mottagningskök i kommunen.

Kostenheten, uppdelad på verksamheterna Navet och Övriga kök, levererar lagad mat, kostkomponenter och matservice till förskolor och skolor samt lagad mat och kostkomponenter till äldrevårdens dagcentraler, gruppboenden och hemtjänstgrupper.

- ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDSENHETEN

Mål

Överförmyndarnämndens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares arbete enligt regler i föräldrabalken och förmynderskapsförordningen. Även förvaltningslagen torde tillämpas på överförmyndarens ärenden.

De som ansökt om någon form av tjänst ska tycka att de får ett respektfullt bemötande och att de snabbt får kontakt med rätt handläggare samt att deras ansökan behandlas snabbt och korrekt. Vidare ska de förstå beslutet/beskedet eller beslutsmotiveringen, deras egna synpunkter på problembeskrivning, insatser och beslut tas tillvara och personalen ska ha rätt kompetens.

Beskrivning av verksamheten

Överförmyndarnämndens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares arbete enligt regler i föräldrabalken och förmynderskapsförordningen. Även förvaltningslagen torde tillämpas på överförmyndarens ärenden.

Överförmyndarnämnden om tre ledamöter och tre ersättare samt 3,0 årsarbetare fullgör kommunens skyldighet enligt gällande lagstiftning. Verksamheten känner av trycket på ständigt nya behov av ställföreträdare.

STADSBYGGNADSNÄMND

STADSBYGGNADSNÄMND

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Stadsbyggnadsnämnd	0	0	0
Serviceverksamhet	265	265	0
Administration	4 307,3	0	4 307,3
Särskild administration	980,3	0	980,3
Stadsbyggnadskontor	7 059,1	1 520	5 539,1
Markförsörjning	1 042,1	515,9	526,2
Gator och vägar	38 987,2	700	38 287,2
Kommunal parkering	479,9	1 485	-1 005,1
Parkverksamhet	5395	7	5 388,0
Bostadsanpassningsbidrag	3320	0	3320
Särskilda ersättningar	0	430	-430
Justeringar förvaltningschef	-700	0	-700
Summa	61 135,9	4 922,9	56 213,0

INVESTERINGSSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kapitalutg	Kapitalink	Netto
Fastighet- och mätavdelning	200	0	200
Gator och vägar	18 068	0	18 068
Övriga särskilda anordningar	200	0	200
Parkeringsanläggningar	122	0	122
Park- och gatuplanteringar	410	0	410
Summa	19 000	0	19 000

NÄMNDENS MÅL

Stadsbyggnadsnämnden har i mars 2005 antagit mål för sin verksamhet:

Tillgänglighet: En kommun som är tillgänglig för alla 2015.

Gång – och cykelvägar: Kvalitetssäkrade Gång- och cykelvägar inklusive skolvägar senast 2015. Detta innebär ett utbyggt säkert Gång o cykelnät med bland annat bra belysning och sittbänkar.

Boende: Utveckla tätortsnära och strandnära boende. En strategisk bostadsplanering med inriktningsmål ska vara klar senast 2007.

Näringsliv: Högst 25 minuter med tåg mellan Härnösand och Sundsvall. Skall finnas med i nästa framtidsplan för järnvägen.

Hög planberedskap. 90 % av detaljplanerna ska vara aktuella inom 5 år. Staden vid vattnet: Förnyelse av Kanaludden senast 2015.

Strandpromenad runt Nattviken inom 5 år och Friluftsbad i Nattviken inom 10 år.

Övrigt: Ett Kulturmiljöprogram ska vara klart senast 2008.

Stadsbyggnadsnämnd	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Stadsbyggnadsnämnden	0	0	0

Anslaget på 475 tkr för stadsbyggnadsnämnden har förts till kommunstyrelsen i avvaktan på den nya samhällsnämnden.

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

Nyckeltalen är redovisade så att år 2003-2005 utgör verkligt utfall samt att 2006-2007 utgör budgeterade belopp.

	2003	2004	2005	2006	2007
Behandlade bygglov	300	330	370	-	-
Bostadsanpassningsbidrag	270	312	347	-	-
Kostnad för bostadsanpassning, mkr	2,4	3,0	3,0	2,2	3,3

Gator	2003	2004	2005	2006	2007
Belysningspunkter	4 935	4 935	4 935	4935	4935
Kostnad/pkt/kr	506	557	577	578	605
Lokalgator (m)	89 600	89 600	89 600	89600	89600
Kostnad/m/(kr)	188	197	194	197	186
Huvudgator (m)	21 470	21 470	21 470	21470	21470
Kostnad/m/(kr)	496	546	545	765	875

VIKTIGA HÄNDELSE FÖR NÄMNDEN 2007

För verksamheten är de största händelserna år 2007 det fortsatta arbetet med Resecentrum och Ådalsbanan samt Bondsjöleden. Dessutom är etableringen på Torsvik och konsekvenser av den och förutsättningar för den av stor betydelse. Andra viktiga händelser är den fortsatta utbyggnaden av tomter vid Södra Sundet, tillgänglighetsplan och kartplan.

En av de viktigaste händelserna för stadsbyggnadsnämnden inför budget 2006 var upphandlingen av de tekniska entreprenaderna inom gata och park. Det var stor osäkerhet om vilket anbud vi skulle erhålla för verksamheterna. Vi har nu klart med ny entreprenadperiod inom gator och vägar samt parkverksamheten. Dessa sträcker sig över 5 år med en möjlighet till förlängning på 2 år. Det visade sig att anbuden inom gatuentreprenaden var på en sådan nivå att stadsbyggnadsnämnden kan inrymma den nya entreprenaden inom nuvarande budgetram och att vi dessutom får utrymme att rätta till felbudgeterade kostnader i driftbudgeten och då framför allt kostnaden för bostadsanpassningen samt vissa andra mindre justeringar.

Det gjordes en gatustandardutredning under 2004-2005 som visar att kommunen skulle behöva avsätta ytterligare 16 mkr per år till beläggningsarbeten och reinvesteringar för att gatornas standard inte ska fortsätta att sjunka. Inför budget 2006 har nämnden erhållit dessa extrapengar för att höja standarden inom gatusidan. Detta gäller i första

hand under 5 år. Vi kommer att göra en underhållsplan för att på bästa sätt förvalta pengarna och så att dom hamnar på rätt ställe.

Organisationen/förvaltningen är helt anpassad till ett lågkonjunkturläge. Idag har vi glädjande nog ett högkonjunkturliknande läge istället. Det är bra för kommunen men belastningen på personalen på stadsbyggnadskontoret har ökat markant inom vissa områden.

Som en del av ökad belastning kan nämnas tillgänglighetsfrågorna enligt föreskrifter i plan och bygglagen samt Resecentrum, Ådalsbanan, Bondsjöleden, Torsvik och Saltvik med det nya fängelset. Vi har nu påbörjat en rekrytering av en planarkitekt/samhällsplanerare för att försöka lösa en del av ovanstående problem. Det måste även påbörjas ganska snart, en rekrytering av en ny gatuchef eftersom nuvarande går i pension inom kort.

Järnvägsplanen för Ådalsbanan delen Härnösand – Veda är nu fastställd. Detta innebär att den beräknade investeringen på 2 miljarder ska upparbetas inom kommunen. Arbetet påbörjas under 2006 och beräknas pågå fram till 2010. Detta bör kunna ge en påtaglig stimulans för kommunen, näringsliv, affärer, hotell och restauranger i Härnösand. Här krävs en ordentlig marknadsföringsinsats från berörda aktörer om Banverkets investeringar ska ge önskade kringeffekter i kommunen.

ADMINISTRATION

Administration	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Central administration	4 207,5	0	4 207,5
Utbildning	100	0	100
Bostadsrättslägenheter	165	165	0
Arbetsorder internt	100	100	0
Justering förvaltningschef	-700	0	-700
Summa	3 872,5	265	3 607,5

Beskrivning av verksamheten

Anslaget på 700 tkr under personalbudgeten avseende förvaltningschef har förts till kommunstyrelsen i avvaktan på den nya samhällsförvaltningen.

Gruppen är en central stödfunktion för service, ekonomi och administration. Är även inblandad i de pågående gatu- och park-entreprenaderna.

BYGGLOVSVERKSAMHET

Bygglov (Ingår i stadsbyggnadskontor)	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Bygglovsverksamhet	1 491	700	791
Bostadsanpassningsbidrag	3 320	0	3 320
Summa	4 811	700	4 111

Mål

Målet är att vara ett nav i kommunen vad gäller frågor inom bygglagstiftningen och bygginformation.

Viktiga händelser 2007

Under år 2007 kommer bland annat arbetet med enkelt avhjälpna hinder att fortsätta.

Vi handlägger ärenden utifrån gällande bygglagstiftning i plan- och bygglagen (PBL), bostadsanpassningsbidrag (BAB), obligatorisk ventilationskontroll (OVK) med mera. Samt tillser att ambitionerna i kommunens planer förverkligas i genomförandet.

När det gäller bostadsanpassningsbidrag så bör det påpekas att det finns ett samband mellan vissa typer av kostnadsminskningar inom bland annat äldreboenden och kostnadsökningar inom bostadsanpassningen. I den mån särskilda äldreboenden läggs ner eller antal boendeplatser minskas med avsikten att äldreomsorg ska ske i hemmet så ökar också behovet av att anpassa dessa bostäder. Det betyder att vissa besparingar inom bland annat äldreboenden innebär kostnadsökningar inom bostadsanpassningsbidragen. Vi ser även tecken på att anpassningen ökar kraftigt då det gäller funktionshindrade barn. Vi har inför budget 2007 föreslagit en ökning av anslaget för bostadsanpassning med 1,1 mkr eftersom vi fick ett utrymme i vår budget i samband med den nya gatuentreprenaden. Vi har haft stora överskridanden inom detta område. Stadsbyggnadsnämnden har klarat sin budget ett antal år bakåt trots dessa överskridanden, men det har sin förklaring i att intäkter samt indexutvecklingen i entreprenaderna har varit gynnsamma och har därmed bidragit till att budgeten kunna hållas ändå. Vi kan dock inte räkna med detta i framtiden, vi måste ha en realistisk budget då det gäller bostadsanpassning.

TEKNIK

Gata och park	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Administration gata - park	980,3	0	980,3
Huvudgator	19 580,0	0	19 580,0
Lokalgator	18 377,0	210	18167
Parkering	479,9	1 485	-1005,1
Vägför. Kommununderhåll	1 030,0	490	540,0
Parkverksamhet	4 307,0	7	4 300,0
Lekplatser	608,0	0	608,0
Naturvårdsåtgärder	100,0	0	100,0
Parkmark	380,0	0	380,0
Särskilda ersättningar	0	430	-430,0
Summa	45 842,2	2 622	43 220,2

Vi ska arbeta för att minska antalet trafikolyckor med personskada genom att införa 30 km/tim och bygga hastighetsdämpande åtgärder på utsatta ställen, förbättra trafiksituationen vid skolorna, stötta skolan och frivilligorganisationerna ekonomiskt i deras trafiksäkerhetstänkande. Bygga ut GC-nätet enligt planen samt bygga bort trafikfarliga korsningar.

Mål

Tillgänglighet: en tillgänglighetsplan är klar 2006 och genomförandet sker därefter varje år.

I enlighet med Stadsbyggnadsnämndens mål : En kommun som är tillgänglig för alla 2015 kommer arbetet med enkelt avhjälpna hinder enligt kommunförbundets idéskrift ” tillgänglig stad ” att påbörjas under 2005 med en inventering. Genomförandet görs under tiden 2006-2015.

Vi har nu en tillgänglighetsplan som är godkänd av stadsbyggnadsnämnden. Tillgänglighetsplanen kommer sen att utgöra underlag för de åtgärdsprogram som finns redovisade. Målsättningen är att enkelt avhjälpna hinder ska vara åtgärdade på befintliga allmänna platser före utgången av 2010. Vi har därför i investeringsbudgeten tagit upp 300 tkr per år för dessa åtgärder.

Gång och cykel: GC-vägar byggs i enlighet med GC-planen under 2006 - 2015.

I enlighet med Stadsbyggnadsnämndens mål: Kvalitetssäkrade Gång- och cykelvägar inklusive skolvägar senast 2015. Detta innebär ett utbyggt säkert Gång- och cykelnät med bland annat bra belysning och sittbänkar. Utbyggnad av GC-vägar kommer att göras i enlighet med upprättad GC-plan. Målet är att bygga eller rusta upp minst 300 meter kvalitetssäkra GC-vägar per år mellan 2006 – 2010.

Beskrivning av verksamheten

Från och med 2006-06-01 träder en ny entreprenadperiod in för skötsel av gator och vägar samt parker och lekplatser. Vi har en ny entreprenör då det gäller gator och vägar och det är Vägverket Produktion. Inom Parker och lekplatser har vi samma som tidigare nämligen Svensk Markservice.

Som tidigare nämnts så har nämnden erhållit extrapengar till standardhöjning inom gatusidan. Detta gäller i första hand under 5 år. Vi kommer att göra en underhållsplan för att på bästa sätt förvalta pengarna och så att dom hamnar på rätt ställe.

FASTIGHET OCH MÄT

Fastighet och mät (Ingår i stadsbyggnadskontor)	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Administration	2 026,2	115	1 911,2
Fastighetsbildning	100	0	100
Arrenden	0	75	-75
Tomträtter	223	420	-197
Kvartersmark	100	0	100
Markreserv skogsförv.	927,1	415,9	511,2
Regl. och saneringsfastighet	115	0	115
Expl. verksamhet	214	0	214
Summa	3 705,3	1 025,9	2 679,4

Mål

Småhustomter och industrimark: 2007 ska kommunen ha 20 småhustomter lediga och 10 ha industrimark.

I enlighet med Stadsbyggnadsnämndens mål för boende och staden har fastighet och mätavdelningen följande mål med sin verksamhet. Målet är att fram till 2010 kunna hålla tio småhustomter tillgängliga samt även 10 ha industrimark. På grund av Saltviksanstalten har det försvunnit en hel del mark, men målet är att återgå till 10 ha industrimark igen

Viktiga händelser 2007

Öka kvalitén på kommunens kartdatabaser genom att upprätta en ajourhållningsplan, för att säkerställa ett bra kartmaterial som behövs vid kommunal detaljplanering. För detta arbete kan nu tid avsättas eftersom vi inte ska utföra mätningar mot Härnösand Energi och Miljö i fortsättningen.

Kontoret kommer att arbeta vidare med inmätning av förändringar som skett och sker inom kommunens kartdatabaser. Mätningseenheten deltar även med vid behov med att förse planavdelningen med uppdaterat kartmaterial för bland annat Torsvik och delar av Kronholmen och Planskilda korsningen mellan järnvägen och Bondsjöleden.

Stadsbyggnadskontoret kommer att arbeta vidare med inmätning av grundkartor. Deltar i arbetet med Resecentrum, Saltviksanstalten samt tomter vid Södra sundet.

Beskrivning av verksamheten

Arbetar bland annat med att upprätthålla god markberedskap. Arbetar även med att upprätthålla god mätberedskap. Syftet med verksamheten Mätning är att på ett ekonomiskt och långsiktigt hållbart sätt hela tiden förädla kommunens kartdatabaser. Ett annat syfte är att anpassa kommunens fastighetsbestånd efter politisk vilja och marknadens önskemål.

Härnösands kommunägda fastigheter ska också förvaltas på ett ekonomiskt och långsiktigt hållbart sätt så att markbehovet säkras för framtida byggnation inom strandnära och tätortsnära lägen. Markreserven skall förvaltas så att den utgör en effektiv resurs vid samhällsbyggnad.

PLAN- OCH KARTGRUPPEN

Plan och kart (Ingår i stadsbyggnadskontor)	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Fysiska planer	2 904,9	310	2 594,9
Summa	2 904,9	310	2 594,9

Mål

Planer: antalet inaktuella detaljplaner ska minska med 4 st under 2007.

I enlighet med Stadsbyggnadsnämndens mål om hög planberedskap finns följande mål för inaktuella planer. Vi kan konstatera att det är ca 20 planer som är inaktuella och som vi nu ska revidera och målet är att dessa ska vara avklarade 2010. På grund av hög arbetsbelastning i samband med Saltviksplanen och Torsvik kommer vi inte att hinna med inaktuella planer under 2006. Vi har påbörjat en rekrytering av en samhällsplanerare/planarkitekt vilket innebär att vi får igång detta arbete på allvar.

Syftet med detta är att underlätta för såväl myndighetsutövningen såväl för de som berörs av planerna, det vill säga boende och verksamhetsutövare. Vår målsättning är att klara av 4-5 st. detaljplaner/år.

Ett antal förstudier skall vara klar under verksamhetsåret. Dit hör främst den framtida piren vid Kronholmskajen i Kv. Korvetten, strandpromenaden runt Nattviken samt en idéstudie för Ådalsbanan Sundsvall-Härnösand. Även merparten av en bebyggelseinventering som skall bilda grunden för ett kulturmiljövårdsprogram skall vara klar under detta år.

Nya naturvårdsprojekt har påbörjats främst inom den tätortsnära naturen som till exempel Godstjärn.

Viktiga händelser 2007

Större planarbeten är detaljplanerna för det nya resecentrumet, Saltviksanstalten, Torsvik och delar av Kronholmen. Särskilt bör här lyftas fram detaljplan för planskilda korsningen mellan järnvägen och Bondsjöleden.

Beskrivning av verksamheten

Vi arbetar med att utarbeta planer enligt PBL (plan- och bygglagen) samt att tillhandahålla aktuella kartdata. Tillhörande arbetsuppgifter är bl. a. visualisering och illustrationer av olika uppdrag.

Målen i tabellform

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nya kvalitetssäkra GC-vägar	200 m	300 m	300 m	300 m	300 m	400 m	400 m
Inaktuella planer ska minska	20	20	20	16	12	8	4
Tillgängliga småhustomter	10	10	34	20	15	10	10
Antalet tillgängliga ha industri- mark för omdelbar upplåtelse.	10	10	7	10	10	10	10

FRITID-, KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMND

FRITID-, KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMND

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
FKU-förvaltning	4 840,4		4 840,4
Föreningsbidrag, fritid	1 850,0		1 850,0
Bidrag studieorganisationer	1 000,0		1 000,0
Bidrag samlingslokaler	750,0		750,0
Allmän kulturverksamhet och bibliotek	30 562,4	1 488,8	29 073,6
Idrotts- och fritidsanläggningar	9 777,2	400,0	9 377,2
Idrottshallar	2 128,8	565,0	1 563,8
Friluftsanläggningar	585,4		585,4
Badanläggningar utomhus samt simhall Härnösand/Hälledal	8 942,0	5 500,0	3 442,0
Avtal	2 215,7		2 215,7
Ungdomsverksamhet	2 677,8		2 677,8
Summa	65 329,7	7 953,8	57 375,9

INVESTERINGSSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kapitalutg	Kapitalink	Netto
Inventarier och utrustning	2 100,0		2 100,0
Summa	2 100,0		2 100,0

NÄMNDENS MÅL

FKU-nämnden beslutade att anta ett nytt målprogram 2005-10-25, § 112.

Samtliga verksamheter skall präglas av god service, god tillgänglighet och hög säkerhet.

FKU-nämnden ska stödja frivilligt arbete genom:

Att tillvarata och stimulera människors engagemang i föreningslivet.

Att stödja föreningar, organisationer och enskilda som arrangerar kultur- och fritidsaktiviteter.

Att allas intressen/aktiviteter värderas jämlikt.

FKU-nämnden ska sätta barns och ungdomars rätt till kultur och fritid främst genom:

Att främja barns och ungdomars möjligheter att uppleva, delta, påverka och skapa.
 Att öka ungdomars delaktighet och ansvar i samhället, möta deras initiativ och tillvarata deras idéer.

FKU-nämnden ska verka för ökat samarbete för ett effektivare nyttjande av resurser genom:

Att samverka med övrig kommunal verksamhet, andra offentliga verksamheter och andra aktörer.

Att utveckla samarbetet främst inom regionen.

FKU-nämnden ska sträva efter mångsidigt kultur- och fritidsutbud genom:

Att utvidga och effektivisera samarbetet med studieförbunden och andra aktörer som bidrar till kulturell utveckling.

Att stödja kulturarbetare.

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

Nyckeltalen är redovisade så att år 2004-2005 utgör verkligt utfall samt att 2006-2007 utgör budgeterade antaganden.

	2004	2005	2006	2007
Sambiblioteket, besök	360 019	349 705	375 000	375 000
Antal besökare/dag	1 286	1 158	1 400	1 400
Antal lån per innevånare	7,4	8,5	8,0	8,0
Kostnad per besökare, kr	39	42	40	40
Konsthallen, besök	9 897	9 373	10 200	10 200
Kostnad/besök, kr	160	164	156	175
Bidrag till kulturföreningar, kr	525 000	512 000	527 500	525 000
Antal föreningar	26	28	28	28
Aktivitets-, hyres- och utbildningsbidrag, kr	876 365	883 253	820 572	850 000
Fördelade på antal föreningar	69	53	52	60
Bidrag, samlingslokaler, kr	717 150	714 000	711 000	725 000
Fördelade på antal lokaler	12	11	10	11
Besök Simhallen & Hälledalshallen	265 000	265 000	265 000	265 000
Kostnad/besök, kr	11	12	12	12
Ungdomens Hus "Kåken", besök	15 300	16 000	15 500	16 000

VIKTIGA HÄNDELSER FÖR NÄMNDEN 2007

En viktig händelse för nämnden och förvaltningen 2007, är att båda upphör att vara egen nämnd och egen förvaltning och kommer att ingå i den från 2007 nybildade samhällsnämnden respektive förvaltningen. En annan viktig händelse är det uppdrag som kommunstyrelsen har beslutat om, att uppdra till FKU-nämnden att tillsammans med berörda intressenter, utarbeta en helhetsplan för samtliga anläggningar inom Högslettens område. En konstisbana och eventuellt en ny tennisbana färdigställs under hösten 2006. Hur energiförsörjningen till bandyplan kommer att lösas är av stor ekonomisk betydelse då nuvarande avtal upphör 2007-04-30. Ytterligare 2 nya snökanoner kommer att inköpas till Vårdkasen som kommer att höja kvalitén för alpin skidåkning med både snö och skidåkning under längre period än i dag. Eventuellt kommer vatten att tas från södra Sundet. Ett nytt utsiktstorn med startramp för alpin skidåkning och med handikappanpassning kommer att byggas. Vårdkasstugan kommer att renoveras för bättre anpassning till serveringsmöjligheter. Utökade parkeringsytor uppe vid utsiktstornet kommer att iordningställas. Fin entré till uppfarten med informationstavlor samt märkning av leder och spår skall hjälpa besökaren att hitta till och i Vårdkasberget.

Ett aktivt arbete pågår för att tillsammans med föreningar skapa möjligheter för olika arrangemang där sporthotellet är en bra förutsättning för boende.

Ekonomiska förutsättningar för att kunna renovera plaskbassängen på simhallen Härnösand måste undersökas.

En fortsatt utveckling av sambiblioteket som mötesplats för kulturella aktiviteter pågår ständigt. Process pågår med att utveckla ett lärcentrum i samarbete med Mittuniversitetet och Barn- och utbildningsnämnden. Förutsättningarna för att flytta konstverksamheten på Konsthallen har inte givit resultat men arbetet fortsätter. Det pedagogiska samarbetet mellan stadens skolor och Konsthallen fortsätter att utvecklas. Fortsatt inriktning mot större delaktighet mellan ungdomar, föreningar och organisationer är vad ungdomsverksamheten strävar mot.

FRITID-, KULTUR- OCH UNGDOMSNÄMND, FÖRVALTNING SAMT BIDRAG

FKU-nämnd och förvaltning	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
FKU-nämnd	0,0		0,0
FKU-förvaltningen	4 840,4		4 840,4
Föreningsbidrag, fritid	1 850,0		1 850,0
Bidrag studieorganisationer	1 000,0		1 000,0
Föreningsbidrag, samlingslokaler	750,0		750,0
Summa	8 440,4		8 440,4

Mål

Att arbeta utåtriktat mot föreningar, organisationer och samhällsmedborgarna för att finna största möjliga samförståndslösningar i enlighet med de intentioner som FKU-nämnden beslutat om.

Viktiga händelser 2007

En viktig händelse för nämnden och förvaltningen 2007, är att båda upphör att vara egen nämnd och egen förvaltning och kommer att ingå i den från 2007 nybildade samhällsnämnden och förvaltningen.

Beskrivning av verksamheten

Samhällsnämnden kommer att få det politiska ansvaret för kommunens fritids- och kulturverksamheter samt generella ungdomsfrågor. Beslut om den nya nämndorganisationen är inte fastställd ännu. Budgeten för den politiska verksamheten är omfördelad till ny verksamhet under kommunfullmäktige för att sedan fördelas ut igen efter att nämndsorganisationen är fastställd.

Delar av Samhällsförvaltningen kommer att utgöra nämndens centrala administrativa organ för fritid-, kultur- och ungdomsverksamheten. Inom verksamheten ingår samtliga centralt placerad personal samt medel för administration och kompetensutveckling för denna personal. I uppgiften ingår också att utföra arbetsuppgifter för kommunreceptionen.

Förvaltningskontoret har till uppgift att leda verksamheterna efter den av nämnden beslutade målsättningen. Det åligger förvaltningskontoret att utarbeta underlag före nämndens bedömningar och beslut samt verkställa av nämnden fattade beslut.

Bidrag till föreningar utgör stöd och stimulans för att genomföra för samhället viktiga insatser. De kommunala bidragen avser att vara hjälp till självhjälp. Medlemmarna bidrar därför själva genom att erlagga skälig medlemsavgift eller på andra sätt medverka till stödjandet av ekonomin. Bidragen avser endast att täcka en del av de totala kostnaderna. Inom verksamheten föreningsbidrag, fritid, ingår bidrag till ungdoms-, fiskevårds- och pensionärsföreningar samt drift- och skötselbidrag.

Bidrag lämnas varje år till studieförbund för att göra det möjligt för dem att anordna olika studiecirkelverksamheter. Bidrag utgår till samlingslokaler för att möjliggöra för föreningarna i områdena utanför stadskärnan att kunna ha samlingslokaler.

ALLMÄN KULTURVERKSAMHET OCH BIBLIOTEK

Allmän kulturverksamhet	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Föreningsbidrag, kulturföreningar	725,0		725,0
Länsmuseet	6 818,7		6 818,7
Konferens- och teaterverksamhet	3 799,6	860,0	2 939,6
Konsthall	1 819,6	30,0	1 789,6
Kollektiva Konstnärsvrkstan	236,4	32,0	204,4
Allmän kultur	75,0		75,0
Bibliotek	15 684,6	566,8	15 117,8
Medieservice	721,1		721,1
Barn och ungdomsavdelning	221,5		221,5
Filialer/upsökande verksamhet	364,6		364,6
Programverksamhet	96,3		96,3
Summa	30 562,4	1 488,8	29 073,6

Mål

- Att biblioteken stimulerar allmänintresset för bildning och kultur.
- Att biblioteken breddar låntagarunderlaget socialt och geografiskt.
- Att väcka och stimulera konstintresset.
- Att värna och synliggöra kommunens konstskatter.
- Att bedriva utställningsverksamhet.
- Att kurs- och konferensverksamheten utvecklas.
- Att utveckla och prioritera barn och ungdomars intresse för teaterverksamhet.

Viktiga händelser 2007

Resurs- och Lärcentrum planeras att etableras i Sambiblioteket. En återlämningsautomat kommer att installeras, vilket kommer att innebära effektivisering samt bättre arbetsmiljö för personalen. En ny biblioteksplan har antagits av FKU-nämnden, vilket innebär att verksamheten får en politisk förankring, vilket i sin tur innebär en möjlighet att leva upp till den nu gällande bibliotekslagen.

Beskrivning av verksamheten

På samma sätt som bidrag utgår till idrottsföreningar utgår bidrag till kulturföreningar.

För länsmuseets nettodrifstkostnader betalar landstinget 70 % och kommunen 30 %.

Teatern används för många slags kulturarrangemang till exempel teater, konserter, dans, filmstudieverksamhet och konferenser på stora och lilla scenen samt på utescenen. Foajén används regelbundet för teatercaféer och lilla scenen för barnteaterverksamhet. Stort investeringsbehov finns för utbyte av stolar i teatern och arbete pågår för att kunna lösa finansieringen.

I Konsthallen arrangeras utställningar av konst och konsthantverk i samarbete med Härnösands konstförening, som speglar dagens konstliv. Samverkan sker även med de lokala konstnärerna. Stiftelsen Härnösand & Havet disponerar för närvarande tre rum i Konsthallen. I Konsthallens butik säljs konst och konsthantverk av i huvudsak lokala konstnärer/konsthantverkare.

FKU-nämnden bidrar till hyran för Kollektiva Konstnärsvärkstans lokaler på Kastellgatan. Där får lokala konstnärer möjlighet att anordna kurser samt möjlighet att arbeta med sin egen konstnärliga utveckling.

Inom verksamheten allmän kultur har medel avsatts från och med år 2003 för att på ett smidigare sätt kunna arrangera olika kulturella satsningar som exempelvis Rockafton och UKM (ung kultur möts). Nämnden vill stimulera ungdomars kreativitet till att våga uppträda och genomföra olika kulturella engagemang.

Huvudbiblioteket i kommunen inryms sedan den 15 december 1999 i Sambiblioteket, där Länsbiblioteket Västernorrland och Mittuniversitets bibliotek, Härnösand samverkar med kommunbiblioteket. Samarbetet regleras i ett omfattande avtal. Kommunens konsumentrådgivning och energirådgivning finns också placerade i Sambibliotekets lokaler. Andra verksamheter som finns på Sambiblioteket är Lokalradion och 5i12 centrum, som är ett integrationsprojekt vilket har till syfte att genom utbildning, information och opinionsbildning underlätta inträde på arbetsmarknaden för invandrare.

Bibliotekets huvudsakliga uppgift är att fungera som en informationscentral, där kommunens invånare med hjälp av olika medier (böcker, tidskrifter, tidningar, utställningar, ljud- och bildmaterial och databaserade informationskällor) bereds möjlighet att söka kunskap och information. Biblioteket ska också erbjuda material för rekreation och förströelse.

Barn- och ungdomsavdelningen har generösa ytor i Sambiblioteket med "Stjärnans hus" och "Verksta'n" för pedagogisk verksamhet. "Äpplet" är bibliotek för barn med funktionshinder och "Bibliotecken" erbjuder medier för hörselskadade ungdomar. Verksamheten riktar sig till barn, nyfödda till och med grundskolan och även äldre ungdomar och består av visningar och bokprat, utskick av boklådor till kommunens skolor, samarbete med skola och barnomsorg, utbildning av föräldrar och förskollärare, musik- och teaterprogram, skivarkivstäder med mera.

Filialer finns i Ålandsbro, Hälledal och Viksjö, alla i samarbete med skolan. Bokbilen kör ut böcker till dem som inte själva kan ta sig till biblioteket, så kallad "Boken kommerservice", samt till ett antal låntagare utanför tätorten. Servicehusen får bokdepositioner som byts regelbundet. Talböcker skickas med posten till synskadade och andra funktionshindrade. Biblioteksservice till kriminalvården sker vid besök på de tre enheterna Saltvik, Kriminalvårdsanstalten och Häktet.

IDROTTS- OCH FRITIDSANLÄGGNINGAR

Idrotts- och fritidsanläggningar	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Driftområde Högslätten	7 754,4	400,0	7 354,4
Driftområde Bondsjö	215,0		215,0
Driftområde Ålandsbro	100,0		100,0
Övriga fotbollsplaner	421,9		421,9
Övriga isbanor	407,5		407,5
Övriga motionsspår	230,0		230,0
Vårdkasens alpina	198,4		198,4
Fordon, maskiner	450,0		450,0
Summa	9 777,2	400,0	9 377,2

Mål

Att utveckling av anläggningar sker i nära samarbete med föreningslivet.

Att erbjuda idrottsanläggningar med möjlighet till brett aktivitetsutbud.

Att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter inom områdena inomhusbad, motion och friskvård.

Att friluftsområden och friluftsanläggningar hålls i gott skick.

Viktiga händelser 2007

Tankar och idéer pågår ständigt tillsammans med föreningarna att utveckla Högslätten som anläggning. Uppdraget från kommunstyrelsen att utarbeta en helhetsplan för samliga anläggningar inom Högslätten området under 2006 kommer förhoppningsvis att innebära att en utveckling av Högslätten som anläggning möjliggörs. Satsningen på Vårdkasen kommer också att innebära en positiv utveckling som höjer kvaliteten för hela Vårdkasområdet. Hur energiförsörjningen till bandyplan kommer att lösas är av stor ekonomisk betydelse.

Beskrivning av verksamheten

För dessa verksamheter gemensamt innebär att inom ramen för befintliga resurser tillgodose ungdomsidrottens, skolornas och enskilda motionärs samt handikappades behov av anläggningar lämpade för respektive verksamhet. Det innebär också att möjliggöra för tävlingsidrotten i olika delar av kommunen att både sommar som vinter tävla på anläggningar som hålls i bästa möjliga skick. Inom ramen för dessa verksamheter ingår, att utveckla lämpliga områden för närmotion för den breda allmänheten, att vid utformning av nya bostadsområden beakta fritidsbehoven samt att om möjligt utöka brukarmedverkan även i anläggningar av Högslättens storlek.

IDROTTSHALLAR

Idrottshallar	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Landgren	797,7	170,0	627,7
Franzén	586,6	125,0	461,6
Hälledal	472,7	70,0	402,7
Solen	231,8	60,0	171,8
Övriga gymnastiksalar	40,0	140,0	-100,0
Summa	2 128,8	565,0	1 563,8

Beskrivning av verksamheten

Idrottshallarna ska i största möjliga utsträckning tillmötesgå idrottens och motionärens behov av verksamhet i kommunens olika inomhuslokaler samt göra hallarna tillgängliga för tävlingsverksamhet. FKU-nämndens verksamhetsansvar i dessa lokaler börjar klockan 17.00 på vardagar och omfattar även dag- och kvällstid på lördagar och söndagar. Anställda vaktmästare finns för dessa tider.

FRILUFTSANLÄGGNINGAR

Friluftsanläggningar	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Friluftsanläggningar	585,4		585,4
Summa	585,4		585,4

Viktiga händelser 2007

Nya skötselplaner för Smitingen-Härnöklubb och Västanå har utarbetats av Länsstyrelsen och kommer att positivt bidra till utveckling av dessa friluftsanläggningar.

Beskrivning av verksamheten

Denna verksamhet omfattar skötsel av Vårdkasens friluftsområde, Fällemrådet, Västanå med Naturrum, Smitingen-Härnöklubb, Lövudden-Gådeån och kanotleden Gussjö-Helgumsbro.

BADANLÄGGNINGAR UTOMHUS OCH SIMHALLAR

Badanläggningar utomhus och simhallar	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Smitingens havsbad	194,0		194,0
Övriga badplatser	123,0		123,0
Simhall Härnösand/Hälledal	8 625,0	5 500,0	3 125,0
Summa	8 942,0	5 500,0	3 442,0

Viktiga händelser 2007

Åtgärder planeras för plaskbassängen på Simhallen Härnösand. Avtalet med Medic Operating AB om Nautilus, som FKU-nämnden sade upp vid 2006 års början, ligger för närvarande hos hyresnämnden.

Arbete med fortsatt utveckling av friskvård samt övriga motionsaktiviteter för kommunens personal och företag pågår.

Beskrivning av verksamheten

Dessa verksamheter tillhandahåller anläggningar för att ge så många som möjligt av kommunens invånare tillfälle till motion, rekreation och bad. Under sommaren gäller det också se till att badplatserna på ett tillfredsställande sätt motsvarar gällande sanitära- och säkerhetskrav.

Verksamheterna syftar till att tillgodose föreningslivets, skolornas och enskildas behov av lokaler för sina aktiviteter samt att för besökare skapa verksamhet och rekreation i stimulerande miljö. Simhallarna är placerade i Härnösand samt Hälledal.

AVTAL

Avtal	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Avtal föreningsägda anläggningar	1 565,0		1 565,0
Avtal kommunala anläggningar	650,7		650,7
Summa	2 215,7		2 215,7

Mål

Att arbeta för att kommunen i samarbete med föreningar kan skapa förutsättningar för föreningsdrift av olika anläggningar.

Beskrivning av verksamheten

Föreningsägda anläggningar är Öbacka Sportcenter, Härnösands Ridklubb och Torsvalla idrottsplats. En del av de kommunala anläggningarna, Brovalla IP Ålandsbro, Ängevallen, Vårdkasbacken samt Bondsjö fotbollsplaner samt del av skidspår, drivs av föreningar. För båda dessa typer av anläggningar finns avtal upprättade mellan FKU-förvaltningen och föreningarna.

UNGDOMSVERKSAMHET

Ungdomsverksamhet	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Ungdomsråd	50,0		50,0
Ungdomssatsning "Kåken"	2627,8		2 627,8
Summa	2 677,8		2 677,8

Mål

Att tillhandahålla resurser, information och stöd till unga.

Att stimulera unga människors möjlighet att påverka kommunens verksamhet.

Att det finns öppna mötesplatser för unga utan krav på föreningstillhörighet.

Att verka för ett övergripande samarbete i kommunala frågor som berör ungdomar.

Viktiga händelser 2007

Under 2007 kommer ungdomsverksamheten arbeta för att det genomförs en gemensam demokratidag i skolan med utgångspunkt från den lokala demokratin på kommunnivå. Ett särskilt arbete påbörjas kring gruppen unga i Härnösand genom en omfattande kartläggning av ungdomarnas livssituation via Ungdomsstyrelsen LUPP i samarbete med skolan, Individ- och familjeomsorgen samt Arbetsmarknadsenheten. Under 2007 skall ungdomsverksamheten fortsätta med det påbörjade arbetet med gruppen "unga utanför" via olika former av projekt i samarbete med Arbetsförmedling, Arbetsmarknadsenheten, Individ- och familjeomsorgen samt skolan. Tillsammans med övriga kommuner i länet påbörja en kompetensutveckling av den personal som i sin profession arbetar med ungdomar inom fritidssektorn.

Beskrivning av verksamheten

År 1999 fick den nya nämnd som bildats av de gamla fritids- och kultur-nämnderna som uppdrag att också ansvara för kommunens generella ungdomsfrågor. Ett av huvudmålen har varit att kommunen ska påbörja en ungdomssatsning och att FKU-nämnden ska bära ansvaret för detta arbete.

FKU-nämnden beslöt under våren 2003 att ungdomsverksamheten skulle fortsätta inom de ramar som nämnden tilldelat. Verksamhet för ungdomar bedrivs på "Kåken" på kvällstid med egen personal, samt vissa kvällar i veckan ansvarar föreningar för verksamheten.

BARN- OCH SKOLNÄMND

BARN- OCH SKOLNÄMND

DRIFTSAMMANDRAG

VERKSAMHETOMRÅDE	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Barn- och skolnämnden	-9 876		-9 876
Musik- och kulturskolan	8 957	861	8 096
Barnomsorg	100 753	14 926	85 827
Skolbarnomsorg	28 755	5 030	23 725
Grundskola	217 498	1 966	215 533
Gemensam administration	13 471	0	13 471
Särskola	22 001	467	21 534
	381 560	23 249	358 310

INVENSTERINGSSAMMANDRAG

VERKSAMHETOMRÅDE	2007		
	Kapitalutg	Kapitalink	Netto
Inventarier mm	0	0	0
Summan			0

NÄMNDENS MÅL

Ekonomi kostnader per barn/elev skall inte öka mellan 2006 till 2007 inom varje verksamhetsområde

Process likabehandlingsplan för verksamheterna skall fastställas av nämnden 2007

Medborgare utarbeta en modell för nöjd kundindex och första mätningen skall göras senast 2007

Personal alla arbetsplatser och anställda skall ha en kompetens-utvecklingsplan

Utveckling en ny skolplan för åren 2007-2010 ska utarbetas och fastställas av kommunfullmäktige

Barn- och skolnämndens uppdrag är att erbjuda god barnomsorg till familjer i kommunen. Väntetid för plats i barnomsorgen får inte överstiga fyra månader. Plats i fritidshem skall också erbjudas till alla 6-12-åringar. Nämndens mål är också att elever i grundskolan skall utvecklas som

individer på ett för varje elev optimalt sätt. Dessa mål beskriver det nationella uppdrag som nämnden ansvarar för.

I övrigt framgår nämndens målsättningar av den skolplan som antagits som lokalt politiskt styrdokument. Som övergripande mål i detta dokument kan nämnas:

- Värdegrund
- Demokrati
- Livslångt lärande
- Integration och mångfald
- Hälsa och friskvård

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

ÅR	2003	2004	2005	2006	2007
Elever/vuxna i förskola	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Elever/heltidstjänster i förskoleklass	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Elever/heltidstjänster i fritidshem	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Elever/0,5 tjänst i fritidsklubb	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Elever/lärare i grundskolan år 1-6	14,5	16,0	16,0	16,0	15,0*
Elever/lärare i grundskolan år 7-9	13,3	14,0	14,5	14,5	14,0*

* Ändring av nyckeltal tack vare en utökat budgetram uppskattningsvis enl. ovan

Kunskaps tal. Nationella prov skolår 5

År	Uppnår målen (%)		
	Svenska	Matematik	Engelska
2002	91,5	88,2	88,2
2003	81,9	85,1	84,6
2004	91,4	84,6	85,9
2005	89,3	82,3	88,9
2006	0	0	0

Slutbetyg Åk 9, 1A	Andel (%) behöriga till nat.program			Andel (%) som uppnådde målen i alla ämnen			Genomsnittligt meritvärde		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Härnösand	92,8	94,5	89,5	82,2	82,1	75,4	198,4	199,6	198,5
Riket	89,9	89,6	89,2	74,8	75,9	75,5	205,4	206,9	206,3

Tabell 1A.

Slutbetyg Åk 9, 1B	Andel (%) som ej uppnådde målen i ett ämne			Andel (%) som ej uppnådde målen i två eller flera ämnen			Andel(%) som saknar betyg i alla ämnen		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Härnösand	5,6	6,8	11,3	11,6	11,1	12,5	0,9	0,0	0,9
Riket	8,8	8,6	8,9	15,4	14,5	14,5	1,1	1,1	1,1

Tabellerna 1A och 1B visar slutbetyg från grundskolans år 9. Betygsstatistik är hämtad från skolverket.

BARN- OCH SKOLNÄMNDEN

Barn- och skolnämnden	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Barn- och skolnämnden	-10 267		-10 267
Sekreterarfunktion	391		391
Summan	-9 876		-9 876

VIKTIGA HÄNDELSER FÖR NÄMNDEN 2007

Den allra största händelsen blir att tillsammans med utbildningsutskottet forma den nya skolnämnden som skall träda ikraft den 1 januari 2007 och som kommer att ha det övergripande ansvaret för barn och ungdomar mellan 1 år och 20 år.

En viktig fråga för Barn- och skolnämnden under 2007 kommer att vara, att trots de senaste årens kraftfulla besparingar, hålla en hög kvalitet i samtliga verksamheter. Ett optimalt utnyttjande av de s.k. Hallengrenpengarna för kvalitetshöjning kommer också att stå i fokus.

MUSIK- OCH KULTURSKOLAN

Musik- o kulturskolan	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Gem. Administration	616		616
Undervisning	8 331	861	7 470
Mellanmål	10		10
Summan	8 957	861	8 096

Mål

Målsättningen för verksamheten i musik- och kulturskolan är att skapa en positiv attityd till musik och kultur samt vidga och fördjupa elevernas erfarenhet och därigenom bidra till deras utveckling till medvetna och självständiga människor. Verksamheten inom kulturskolan (dans, drama, bild och musik) gäller som obligatorium i samtliga årskurser i grundskolan.

Viktiga händelser 2007

En fortsatt utveckling av Musik- och kulturskolan efter de riktlinjer som nu gäller kommer att känneteckna verksamheten även under 2007.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten omfattar administrativ personal, kostnader för administration och personalutveckling. I undervisning ingår kostnader för all slags

undervisande personal inklusive skolläring. Dessutom läromedel och intäkter för anmälningsavgifter och instrument hyror.

När eleverna kommer till musik- och kulturskolan på eftermiddagen, direkt efter skolan för att spela, behövs ett energitillskott för att de skall orka vara aktiva även under den tiden. Därför tillhandahålls ett litet mellanmål.

BARNOMSORG

Barnomsorg	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Familjecentral	853		853
Förskola	81 465	14 300	67 165
Föräldrakooperativen	10 425		10 425
Rosenbäckens förskola	1 399	120	1 279
Familjedaghem	4 824	506	4 318
Administration barnomsorg	1 788		1 788
Summan	100 753	14 926	85 827

Mål

Målet för verksamheten är att erbjuda god barnomsorg till föräldrar i kommunen. Kvaliteten skall motsvara föräldrars krav och förväntningar och man skall med trygghet kunna lämna sina barn i förskolan.

Viktiga händelser 2007

Målet för barnomsorgen i kommunen kommer under 2007 att vara att minimera kötiden och att behålla servicen i de olika kommundelarna, samt att finna lösningar på den säsongsvisa variationen i platsantal.

Beskrivning av verksamheten

Familjecentralen är en gemensam verksamhet mellan landstinget och kommunen. Officiell invigning ägde rum den 21/5 2001. Den innehåller barnvårdscentral (från landstinget), barn- och familjegrupp (från Individ- och familjeomsorgen). Från Barn- och skolnämnden ingår personal med pedagogisk utbildning och som tidigare utgjorde öppna förskolan.

Verksamheten förskola omfattar barnomsorg för barn från ett upp till fem års ålder, därefter övergår verksamheten i förskoleklass. Inom respektive enhet ingår medel för personal, personalutveckling, lokalhyror samt medel för livsmedel och förbrukning. Enheterna drivs av rektor/biträdande rektor.

Kommunen är enligt lagstiftning skyldig att ekonomiskt stödja enskilt bedrivna förskolor, fritidshem och integrerad barnomsorg. Arbetet med att uppfylla behovet om full behovstäckning enligt lagstiftarnas intentioner är tillgodosedd. Familjekooperativen har kommunala driftbidrag och har sammanlagt 107 godkända platser.

Enhet	Antal barn
Barnkammaren	17
Tuvan	24
Fröet	20
Stormhatten	23
Tärnan	12
Vålånger-Överskog	11
Summa	107

Rosenbäckens förskola har landstinget som huvudman men drivs med kommunala medel. Den har 20 platser och är i första hand avsedd för döva och hörselskadade barn samt deras syskon. Barn från andra kommuner tas också emot. Antalet barn beräknas till i genomsnitt 14.

Familjedaghem utgör en resurs med stor flexibilitet inom förskoleverksamheten. Antalet placerade barn kan växla kraftigt under ett verksamhetsår. Föräldrar skall uppleva familjedaghem som en valmöjlighet. Här ingår lönekostnader för en centralt placerad person som i huvudsak ansvarar för in- och utregistrering av barn i barnomsorg och skolbarnomsorg samt avgiftshantering för dessa. Även kostnader för det datorbaserade program som används för den registreringen samt portokostnader ligger budgeterad här. Även kostnaden för 25 % LSS-handläggare ingår här. Dessutom centralt anslag för fortbildning samt reseersättning.

Stödinsatser styrs av 6 och 16 §§ socialtjänstlagen, vilka bland annat reglerar rätten till plats i förskola. I nämnda lag anges även nämndens skyldighet att bedriva uppsökande verksamhet för barn med fysiska, psykiska och andra skäl som behöver särskilt stöd i sin utveckling. Dessa barn kan även omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshinder, LSS, som trädde i kraft den 1 januari 1994. För att tillgodose att myndighetsutövning hanteras på det sätt rådande lagstiftning anger, erfordras att arbetsledning är ändamålsenlig och dimensionerad för verksamheten. En resurspedagog finns anställd sedan 2000-07-01.

I verksamheten ingår även avlastning som innebär att medel kan disponeras i huvudsak för att ge tillfällig omsorg för handikappade barn i eget och annat hem för att föräldrar skall kunna få möjlighet till vila och aktiviteter.

SKOLBARNOMSORG

Skolbarnomsorg	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Fritidshem	17 289	4 800	12 489
Fritidsklubb	1 920	230	1 690
Förskoleklass	9 547		9 547
Summan	28 755	5 030	23 725

Mål

Att kunna erbjuda 6-12 åringar omsorg före och efter skoltid.

Viktiga händelser 2007

Personaltätheten i skolbarnsomsorgen är för närvarande synnerligen låg. Trots detta håller verksamheten en mycket hög kvalitet. Om de ekonomiska möjligheterna kommer att finnas under 2007 kommer möjligheterna till ökad personaltäthet att undersökas och genomföras. I första hand för att möta de elever som har ett ökat behov av stöd.

Beskrivning av verksamheten

Fritidshem omfattar all fritidshemsverksamhet. Riksdagens beslut om vidgad lagreglering inom barnomsorgen innebär att kommunerna från och med den 1 januari 1995 blev skyldiga att tillhandahålla heldagsomsorg även för barn i åldrarna 9-12 (fritidsklubb). Förskoleklass omfattar all förskoleklassverksamhet för 6-åringar.

GRUNDSKOLA

Grundskola	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Gemensam administration	16 704		16 704
Undervisning	107 822	500	107 322
Stödinsatser (hemspråk, avlastning)	597		597
Skolmåltider	15 643	326	15 317
Skolhälsovård	5 214		5 214
Skolbibliotek	267		267
Skolskjutsar	8 347		8 347
Skollokaler	40 121	140	39 981
Underhåll	4 835		4 835
Övriga insatser	6 880	1 000	5 880
Skolledning	11 070		11 070
Summan	217 498	1 966	215 533

År	2003	2004	2005	2006	2007
Antal elever i grundskolan	2 864	2 811	2 741	2 689	*2696

* Elevsiffran är preliminär

Mål

Att utifrån det statliga uppdrag som skolan har, där rätten som elev att få stöd och hjälp för att lyckas uppnå de nationella målen är oinskränkt, organisera skolans verksamhet på ett optimalt och effektivt sätt.

Grundskolans målsättning är också att meddela eleverna kunskaper och öva deras färdigheter samt att i samarbete med hemmen främja elevernas utveckling till harmoniska människor och till dugliga och ansvar kännande samhällsmedlemmar. Grundskolan skall bereda alla elever, oberoende av bostadsort och andra yttre villkor, reell tillgång till lika utbildningsmöjligheter. Grundskolan skall därvid ge eleverna en i huvudsak gemensam utbildning och däröver ge utrymme för elevernas skiftande intressen, genom "elevens val".

I målsättningen ingår även att hjälpa elever tillrätta i fråga om studieutbildnings- och yrkesval. Målet för grundskolan är vidare att tillhandahålla läromedel och övrigt materiel för undervisningen och att rationella rutiner skapas för läromedelshanteringen samtidigt som den enskilda skolan ges ökade möjligheter att påverka valet av läromedel inom ramen för tilldelade anslag. Anslaget storlek ger inte längre utrymme för att eleverna i samma utsträckning som tidigare kan erhålla läroböcker som gåva, utan systemet med klassuppsättning av vissa läroböcker används.

Viktiga händelser 2007

Implementeringen av vårt gemensamma bedömningsunderlag som framtagits under 2006 vad gäller kunskapsmålen kommer att vara en synnerligen viktig fråga under 2007. Utveckling av formerna för stöd till elever i behov av särskilda insatser kommer att stå i fokus.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten är inriktad på pedagogisk ledning och administration inom grundskolan samt service åt elever, föräldrar, lärare och övrig personal. Inom denna verksamhet ingår arvoden till fackliga förtroendemän (centralt anslag). Dessutom samtliga, till skolområdena hörande, administrativ personal/assistenter, anslag för administration och personalutveckling. Verksamheten för personalutveckling syftar till att inom ramen för det lokala utvecklingsarbetet ansvara för planering, organisation och i en del fall även för genomförandet av personalutbildning. Kommunen tillser att fortbildning anordnas för den personal som har hand om utbildningen. Här redovisas även intäkter och kostnader för särskilt riktade projekt.

Skolpsykologer inom grundskolan ingår. Psykologverksamheten syftar till att, i ett långsiktigt perspektiv, främst genom förebyggande åtgärder arbeta för en sådan "anpassning" av miljö och individ att skolsvårigheter i största möjliga utsträckning förhindras och att ställa sakkunnig personal till förfogande för skolans elever och ge personal råd och anvisningar. Verksamheten syftar dessutom till att samordna samhällets resurser för att förebygga och avhjälpa skolsvårigheter. Häri ingår även medel för psykologtester. Dessutom ingår anslag för "särskilda undervisningsinsatser" och anslag för ersättning till Kristinaskolan avseende kommunala hörselelever.

Undervisning omfattar all undervisande personal, SYO-konsulenter inom grundskolan samt fritidsledare på högstadieskolorna. Inom verksamheten ingår även kostnader för läromedel. Intäkterna utgörs av SIS-medel

(medel för regionala undervisningsinsatser för elever med hörselhandikapp) och Wärnerssonpengar.

I skolmåltider ingår skolmåltidspersonal samt kostnader för livsmedel samt måltidsersättning för prao. Skolmåltidspersonalen är fördelad på respektive skolområde. Skolmåltidsverksamheten syftar till att servera eleverna näringsriktig och smaklig lunch. Skollunchen skall tillgodose, i genomsnittligt näringsvärde, 35 % av dygnsrekommendationen. Den skall utformas till ett betydelsefullt led i elevernas sociala utveckling och fostran.

Av största betydelse är den miljö, som skolan skapar för eleverna och den trygghet och trivsel, som de upplever där. Särskild omsorg bör ägnas åt elever, som av olika skäl har svårigheter i skolans arbete. **5 kap §4 grundskoleförordningen**

Skolhälsovårdsverksamheten skall främst vara av förebyggande natur, men kan även innefatta, en till sin form och innehåll, enklare sjukvård. Inom verksamheten ingår skolhälsovårdspersonal samt anslag för skolläkararvoden samt dessutom kuratorer. Medel för skolhälsovårdspersonal har tidigare hänförs till den skolenhet där nämnd personal varit stationerad. Den 1 januari 1997 infördes i **Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)**, nya bestämmelser om ledningen för hälso- och sjukvården. För skolan innebar detta att skolhuvudmannen måste utse en verksamhetschef som skulle ansvara för skolhälsovården. Verksamhetschef är utsedd och därför är alla medel för skolhälsovårdspersonalen hänförd till henne. Dessutom ingår medel för förbrukningsmaterial.

Gymnasiets 1,5 tjänst som skolsköterska är från och med 2000-01-01 organisatoriskt överflyttad till nämnda verksamhet. Skolsköterskevolymen kommer under 2007 att öka vid gymnasieskolan och i grundskolan tillsätts ytterligare 1.0 tjänst. Från och med 1996 utförs även hörselundersökningarna av egen särskilt utbildad sjuksköterskepersonal.

Skolskjutsar anordnas för elever i grundskolan, vars skolväg är mer än 2 km för skolår 0-3 och 3 km för skolår 4-9 samt till och från aktiviteter under skoltid. Just nu pågår en revidering av skolskjutsreglementet, vilken kan få till följd att ändringar kan ske som påverkar skolvägens avstånd m.m. Inom verksamheten inryms även transportorganisationen för förskoleklassverksamheten. Inom verksamheten för skollokaler ingår den totala hyreskostnaden (intern- och externhyra) för samtliga skollokaler. Här ingår även kostnader för motorvärmare samt intäkter vad gäller uthyrning av skollokaler under icke skoltid. Administration och debitering sker via fritidsförvaltningen och intäkten tillförs respektive skolenhet.

Inom verksamhet för underhåll ingår samtliga, till skolområdena tillhöriga, vaktmästare samt anslag för underhåll. Verksamheten för övriga insatser omfattar centrala anslag avseende ersättningar till och från kommuner, friskolor och landsting. Inom skolledningen ingår all ledningspersonal (rektor och biträdande rektor) för grundskolan och förskolan.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete där avsikten med utvärderingssystemet är att få relevant information på alla nivåer i verksamheten och där det tydligt framgår vilka utvecklingsområden man har och där man också lyfter fram de framgångsfaktorer som är viktiga att förstärka. Samtliga utvärderingar och analyser av resultaten sammanställs i en årlig kvalitetsredovisning.

Kvalitetsredovisningen, som genomförs både på enhets- och förvaltningsnivå, tjäna fler syften. Den skall främst tjäna som ett hjälpmedel för politiker, personal och skolledning att utveckla verksamheten. Den skall också ge en sammanfattande bild av skolsituationen i kommunen där avsikten är att få relevant information om verksamheten för att ha ett bra faktaunderlag inför beslut. Kvalitetsredovisningen skall ge en tydlig bild av verksamheten så att den enskilde skall kunna bilda sig en uppfattning om verksamhetens kvalitet.

Komtek är förkortningen av projektet Kommunal Entreprenörs- och Teknikskola som är initierat av NUTEK. Härnösands kommun har sedan 2002 i samarbete med NUTEK, Kommunstyrelsen, Länsstyrelsen och Burestiftelsen drivit denna verksamhet som ett entreprenörsprojekt med tekniskt innehåll och jämställdhetsprofil. Från och med januari 2007 kommer detta projekt att permanentas.

GEMENSAM CENTRAL ADMINISTRATION

	2007		
Gemensam administration	Kostnader	Intäkter	Netto
Barn- och skolkontoret	9 203		9 203
Anpassning och rehab	1 045		1 045
Företagshälsovård	1 116		1 116
Förhyrda lokaler	1 201		1 201
Arbetsmiljö- o skyddsåtgärder	201		201
AV-hjälpmedel o gem anord	705		705
Summan	13 471	0	13 471

Mål

Målet för verksamheten inom den centrala förvaltningen är att konsultativt arbeta med stöd till den lokala organisationen det vill säga rektorsområdena.

Viktiga händelser 2007

Under 2007 kommer servicen till medborgarna via webbsidor att ytterligare utvecklas. Den centrala förvaltningen står inför förändringar utifrån den av Kommunfullmäktige tagna styrning och ledningspolicyn. En utmaning blir att anpassa förvaltningen utifrån de nya förutsättningarna.

Beskrivning av verksamheten

Barn- och skolkontoret utgör nämndens centrala administrativa organ för grundskolan inklusive skolbarnsomsorg, förskoleverksamhet samt särskola och musik- och kulturskola. Inom ansvarsområdet ingår samordning mellan de olika skolformerna, fritidshems-, deltidsförskole-, förskoleklass- och fritidsklubbsverksamheten samt barnomsorgsverksamheten, ansvar för ekonomisk och pedagogisk ledning, långsiktig planering, skolbyggnads- och skolskjutsplanering etc.

Inom verksamheten ingår centralt placerad personal samt medel för administration och personalutvecklings medel för denna personal. I en organisation med omkring 1.000 anställda finns naturligtvis personer som på grund av sjukdom och andra besvär inte kan fullgöra sitt arbete, utan vikarier får tillsättas för att verksamheterna skall kunna fungera. Arbete pågår ständigt för att hitta så bra alternativ som möjligt för varje individ som drabbas av besvär.

Från och med 1994 infördes förhandlingsbara internhyror. Samtliga hyreskostnader direkt hänförliga respektive skolenhet samt tillkommande verksamheter finns från och med 1/1 2005 centralt. Här redovisas kapitaltjänstkostnader och centrala medel för exempelvis flyttkostnader.

Arbetsmiljö- och skyddsåtgärder avser kostnader för verksamhet gällande underhåll av inventarier, belysnings-, skydds-, och akustikförbättringar samt övriga miljöbefrämjande och allergisanerade åtgärder inom såväl skolverksamhet som barnomsorgsverksamhet.

Verksamheten för audiovisuella hjälpmedel syftar till att ge service med film, ljudband, diabilder och videoband. Tjänsterna upphandlas centralt genom avtal med länsavcentralen i Sundsvall. Förbrukningen och kostnaden är fördelad enligt principen att 80 % avser Barn- och skolenhetens verksamheter och 20 % Utbildningsnämndens verksamhetsområde.

Till denna verksamhet ingår även att anordna och bekosta i läroplanen angivna verksamhetsformer såsom skolföreningar etc. Dessutom ingår anslag för skolrådsverksamhet och elevförsäkringar.

Särskolan

Särskolan	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Gemensam administration	469		469
Undervisning	14 499		14 499
Skolmåltider	381		381
Skolbibliotek	5		5
Skolskjutsar	1 997	450	1 547
Hyor	818		818
Underhåll	5		5
Övriga insatser	2		2
Skolledning	545		545
Fritidshem	1 136		1 136
Förskoleklass	34		34
Eftis	2 110	17	2 093
Summan	22 001	467	21 534

ÅR	2003	2004	2005	2006	2007
Antal elever i den obl särskolan	73	67	64	59	61
TOTALT ANTAL ELEVER	73	67	64	59	61

Mål

Målet för särskolans verksamhet är att utifrån varje elevs förutsättningar söka skapa de bästa samlade betingelser för eleven att ta del av nya kunskaper, konkret kunna förstå och praktiskt visa i hanteringen av omvärlden att man "äger kunskapen".

Undervisningen skall stimulera varje elev att växa med sina uppgifter. Varje elev i särskolan har rätt att få utvecklas och få erfara den tillfredsställelse som framsteg och övervinnande av svårigheter innebär. Eleven måste få, oberoende av handikapp och förutsättningar, möta respekt för sin person och sin prestation.

Särskolans målsättning är att vara en levande och social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. Skolans strävan är att kunna bedriva undervisning i tillrättalagda miljöer för till exempel träningskolans elever med grav utvecklingsstörning, rörelsehinder och ibland både hörsel- och synskada. För elever med autism krävs en mycket väl strukturerad arbetsmiljö med närhet och natur.

Särskolan har som mål att bland annat genom syoverksamheten vägleda och förbereda ungdomarna för det kommande vuxenlivet samt att

medverka till att upprätta det nödvändiga kontaktnätet för eleven i övergången mellan skola och arbete.

Viktiga händelser 2007

Efter det organisatoriska sammanförandet av grundskolan och särskolan 2005 kommer arbetet att fortsätta med integrationen och sammanförandet av de båda verksamheterna.

Beskrivning av verksamheten

Särskild skolplikt har barn vilka inte kan undervisas i grundskolan därför att de är utvecklingsstörda, synskadade, döva, hörselskadade eller tal-skadade. Skolplikten för dessa elever fullgörs i specialskola eller särskola.

I särskolan undervisas elever med psykisk utvecklingsstörning, elever med bestående begåvningshandikapp på grund av hjärnskada föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom samt elever med autism. Blivande elever i särskolan får sin skolförberedande förskoleklassverksamhet organiserad av särskolan. Dessutom erbjuds elever fritidsverksamhet i särskilt anpassade grupper.

Den särskilda skolplikten för särskolans elever är mellan 7-16 års ålder med möjlighet för eleven att kunna välja en frivillig årskurs 10. Eleverna har därefter rätt till utbildning under fyra år i gymnasiesärskolan.

För gymnasieskolans yrkesutbildningselever är exempelvis den arbetsplatsförlagda utbildningen ett viktigt inslag i förberedelsen för ett aktivt arbetsliv.

UTBILDNINGSNÄMND

UTBILDNINGSNÄMND

VERKSAMHETSOMRÅDE	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Gymnasiet	121 689	17 633	104 056
Ledning och gemensamt kansli			
Komvux	19 675	5 185	14 490
Försäljning av verksamhet		175	-175
Utbildningsutskottet			
Summa	141 364	22 993	118 371

INVESTERINGSSAMMANDRAG

VERKSAMHETSOMRÅDE	2007		
	Kapitalutg	Kapitalink	Netto
Inventarier mm	0,0		0,0
Summan			0,0

NÄMNDENS MÅL

Ekonomi Resultatet för 2007 gällande gymnasieskolans interkommunala ersättningar ska förbättras med 5 % i förhållande till 2006 års utfall.

Process Relevanta nyckeltal, exempelvis över kostnad per utbildningsplats inom olika program i gymnasieskolan, ska utarbetas och politiskt fastställas.

Medborgare Alla elever vid Härnösands gymnasium ska garanteras möjlighet att genomföra en gymnasieutbildning.

Personal Samtliga personal skall få en individuellt anpassad kompetensutvecklingsplan

Utveckling En ny skolplan för åren 2007-2010 ska utarbetas och fastställas av kommunfullmäktige

Utbildningsutskottets mål är även att erbjuda kommunens 16-18 åringar god gymnasieutbildning vad gäller utbud och kvalitet. Nämnden strävar också efter att utbudet vad gäller vuxenutbildning skall svara mot de behov av kompetensutveckling som finns hos kommunens invånare. Lokala mål framgår av den skolplan som antagits av Utbildningsutskottet och bland de övergripande mål kan nämnas:

- Värdegrund
- Demokrati

- Livslångt lärande
- Integration och mångfald
- Hälsa och friskvård

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

Gymnasiet	2004	2005	2006	2007
Andelen elever som fullföljer sina studier	268	243		

Gymnasiet	2001	2002	2003	2004	2005
Elevutveckling	853	868	923	922	908
<i>varav specialkurs</i>	0	0	0	0	0
<i>varav från andra kommuner</i>	99	105	120	123	119
Elever hos andra utbildare	181	187	265	253	273
Antal program	10	10	10	10	10
Antal grenar	16	16	16	16	17
Kostnad/elev kkr.			95	96	102
Kostnad/elev exkl. lokaler, kkr.			82	79	85

Antal interkommunala elever, årssiffrorna är ett snitt av höst- resp. vårtermin.	2003	2004	2005
Elever från andra kommuner, gymnasieskolan	120	132	119
Elever till andra utbildare, gymnasieskolan	230	238	273
Netto:	-110	-106	-154
Elever från andra kommuner, gymnasiesär.	31	25	29
Elever till andra utbildare	1	1	-
Netto:	+30	+24	+ 29
TOTALT	-80	-82	- 125

	2007		
Gymnasiet	Kostnader	Intäkter	Netto
Programmen	121 689	17 633	104 056
<i>varav interkommunala kostnader/intäkter</i>	27634	13530	
Ledning och gemensamt kansli	0,0	0,0	0,0
Summan	121 689	17 633	104 056

VIKTIGA HÄNDELSE FÖR NÄMNDEN 2007

Den allra största händelsen blir att tillsammans med barn- och skolnämnden forma den nya skolnämnden som skall träda ikraft den 1

januari 2007 och som kommer att ha det övergripande ansvaret för barn och ungdomar mellan 1 år och 20 år.

GYMNASIET

Mål

Skolan har tre övergripande mål som lyder;

- ge eleverna bra kunskaper och förutsättningar för en god kunskapsutveckling.
- ge eleverna god social fostran
- ge eleverna förberedelser för vuxenlivet som samhällsmedborgare.

Viktiga händelser 2007

- skapa goda förutsättningar för skolans organisation att möta kommande gymnasiereform. Viktigt är att utifrån 2007 reform fastställa inriktningar samt se över kompetensbehov mot nya kurser och arbetssätt.
- ny ledningsorganisation startar ht 2006. Under 2007 kommer det fortsättningsvis att finnas behov av att utveckla denna arbetsgrupp.
- H-sands gymnasium har ansökt om riksintag av sjöfartsprogram. Utifrån att denna ansökan godkänns så kommer det under vt 2007 att kräva nogsam planering.
- att utveckla lärlingsutbildningen mot nya branschområden.

Beskrivning av verksamheten

Skolan har som en huvuduppgift att hos eleverna utveckla nya kunskaper och färdigheter och att överföra de normer och värden som ligger till grund för vår demokrati samt att i samarbete med hemmen främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.

Strävan skall vara att eleven tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö och successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildningssituation.

Gymnasiet ska ge slutbetyg till samtliga elever som går nationella program samt stöd till de elever som går IV programmet för att erhålla betyg för att möjligheter till studier på nationellt program. Begreppet gymnasiet omfattar alla kostnader för utbildningsprogrammen och detta ingår det löner, elevsociala åtgärder, kompetensutveckling med mera. Ersättningar för elever från andra kommuner ligger också budgeterade här.

GYMNASIESÄRSKOLAN

Mål

Målet för särskolans verksamhet är att utifrån varje elevs förutsättningar söka skapa de bästa samlade betingelser för eleven att ta del av nya kunskaper, konkret kunna förstå och praktiskt visa i hanteringen av omvärlden att man "äger kunskapen".

Undervisningen skall stimulera varje elev att växa med sina uppgifter. Varje elev i särskolan har rätt att få utvecklas och få erfara den tillfredsställelse som framsteg och övervinnande av svårigheter innebär. Eleven måste få, oberoende av handikapp och förutsättningar, möta respekt för sin person och sin prestation.

Särskolans målsättning är att vara en levande och social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. Skolans strävan är att kunna bedriva undervisning i tillrättlagda miljöer för till exempel träningsskolans elever med grav utvecklingsstörning, rörelsehinder och ibland både hörsel- och synskada. För elever med autism krävs en mycket väl strukturerad arbetsmiljö med närhet och natur.

Särskolan har som mål att bland annat genom syoverksamheten vägleda och förbereda ungdomarna för det kommande vuxenlivet samt att medverka till att upprätta det nödvändiga kontaktnätet för eleven i övergången mellan skola och arbete.

Viktiga händelser 2007

Efter det organisatoriska sammanförandet av gymnasieskolan och gymnasiesärskolan 2005 kommer arbetet att fortsätta med integrationen och sammanförandet av de båda verksamheterna.

Beskrivning av verksamheten

I gymnasiesärskolan undervisas elever med funktionshindret utvecklingsstörning, elever med bestående begåvningshandikapp på grund av hjärnskada föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom samt elever med autism. Eleverna erbjuds fritidsverksamhet i särskilt anpassade grupper.

Eleverna har rätt till gymnasieutbildning under fyra år i gymnasiesärskolan. Från och med andra halvåret det år personen fyller tjugo år erbjuds möjlighet till särsvux, det vill säga vuxenundervisning för utvecklingsstörda.

För gymnasieskolans yrkesutbildningselever är exempelvis den arbetsplatsförlagda utbildningen ett viktigt inslag i förberedelsen för ett aktivt arbetsliv.

KOMMUNALA VUXENUTBILDNINGEN

Komvux	2007		
	Kostnader	Intäkter	Netto
Gemensam administration	5 235	444	4 791
Grundläggande vuxenutbildning	1 521		1 521
Gymnasial vuxenutbildning	6 192	2 200	3 992
Kart- och mät			
Omvårdnadsprogrammet	4 669	2 500	2 169
Svenska för invandrare	1 013	40	973
Försäljning av verksamhet	110	175	-65
SärVux	934		934
Summan	19 674	5 359	14 315

Mål

Mål för verksamheten är att tillhandahålla utbildning för att tillgodose vuxnas behov av utbildning som ska leda till framtida arbete och möjliggöra vidare studier. Med den ständigt pågående strukturomvandlingen som sker i dagens samhälle förändras och ökar vuxnas behov av att höja sin kompetens.

Viktiga händelser 2007

En viktig fråga är att fortsätta att utveckla flexibiliteten vad gäller kurser, intagning och examination som svarar mot vuxnas behov. Detta gäller i synnerhet den gymnasiala utbildningen. Fokus kommer också att riktas på att utveckla KY-utbildningar i kommunen.

Under hösten kommer ett Lärcenter att öppnas. KomVux:s samverkan med Arbetsmarknadsenheten, KomTek m fl fortsätter.

Beskrivning av verksamheten

Den kommunala vuxenundervisningen består av tre huvudverksamheter nämligen Grundläggande vuxenutbildning inkl Särvux, Gymnasial vuxenutbildning inkl Omvårdnadsprogrammet för vuxna och Svenska för invandrare. Utbildningarna syftar till att överbrygga utbildningsklyftorna och därigenom verka för ökad jämlikhet och social rättvisa. Utbildningen riktar sig således till korttidsutbildade resurssvaga och socialt utsatta personer samt till målgruppen som behöver komplettera sin behörighet för fortsatta studier.

Merparten av våra elever studerar idag helt eller delvis på distans.

Vi erbjuder även extern fortbildning på distans, i klassrum, på arbetsplatsen eller kombinerat.

Vi samarbetar, då det gäller distanskurser, med övriga kommuner i länet genom nätverket Åskhöst.

Den grundläggande vuxenutbildningen är reglerad i lag. Kommunen måste tillhandahålla denna typ av utbildning.

KomVux	2002	2003	2004	2005	2006
GRUV elevantal	32	57	61	61	
<i>varav heltid</i>	18	20	41	41	
GYVUX elevantal	420	325	427	506	
<i>varav heltid</i>	200	135	171	216	
SFI elevantal	75	90	30	30	
Kart & mätteknisk	15	28	26	22	

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGSNÄMND

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGSNÄMND

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
IFO-nämnd	0,0	0,0	0,0
Ledning och gemensamt	7 092,0	375,0	6 717,0
Barn- och familjeenheten	18 567,0	1 132,0	17 435,0
Ekonomi- och vuxenenheten	28 451,0	1 826,0	26 625,0
Resursenheten	4 368,0	0,0	4 368,0
Grupphemmet Semret	16 823,0	16 823,0	0,0
Bogården	4 955,0	4 500,0	455,0
Integrationsenheten	22 301,0	22 301,0	0,0
Summa	102 557,0	46 957,0	55 600,0

NÄMNDENS MÅL

Nämnden har generella politiska kvalitetsmål som avser hela Individ- och familjeomsorgens ansvarsområde. I programområdet ingår barn- och familjeenheten, ekonomi- och vuxenenheten, resursenheten, Semret, Bogården samt integrationsenheten, familjerådgivningen och handläggning av serveringstillstånd.

De generella kvalitetsmålen berör områdena etik i det sociala arbetet, service- och förhållningssätt, information, kontinuitet, samverkan och utvärdering.

Nämnden har beslutat om specifika politiska mål för individ- och familjeomsorgens samtliga ansvars- och verksamhetsområden. Samtliga mål ska vara realistiska, mätbara och inriktade mot god ekonomisk hushållning.

- Ekonomi
  - Kostnaderna för försörjningsstöd 2007 får inte överstiga utfallet för 2006
- Process
  - Fyra vetenskapliga arbetsmetoder som används skall dokumenteras och utvärderas
- Medborgare
  - Antalet ungdomar under 25 år med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska sänkas med 10%, jämfört med december 2005
- Personal
  - Samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan senast 2007
- Utveckling

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

Nyckeltalen är redovisade så att år 2004-2005 utgör verkligt utfall samt att 2006-2007 utgör de budgeterade beloppen.

	Utfall 2004	Utfall 2005	Budget 2 006	Budget 2007
Försörjningsstöd				
Antal bidragshushåll	741	773	740	870
Antal bidragsmånader	2 645	2 800	2 700	3 100
Utbetalt försörjningsstöd netto, kkr	12 012	14 190	11 800	16 000
Genomsnittlig biståndstid/hushåll, mån	3,6	3,6	3,6	3,6
Genomsnittligt bistånd/hushåll och år, kkr	16,2	18,4	15,9	18,4
Genomsnittligt bistånd/hushåll och månad, kkr	4,5	5,1	4,4	5,2
HVB-placeringar, barn o ungdomar				
Antal placerade barn och ungdomar	11	14	20	15
Antal vård dygn	1 747	1 614	3 000	1 600
Antal årsplatser	4,8	4,4	8,2	4,4
Total kostnad netto, kkr	3 408	4 153	5 347	4 000
Genomsnittlig vårdtid/b o u, antal dygn	158,8	115,3	150,0	106,7
Genomsnittlig kostnad/vård dygn, kkr	1,9	2,6	1,8	2,5

SOL-placeringar, vuxna

Antal placerade personer	31	46	40	40
Antal vård dygn	1 693	4 022	2 000	4 000
Antal årsplatser	4,6	11,0	5,5	11,0
Total kostnad netto, kkr	1 279	3 512	2 302	2 302
Genomsnittlig vårdtid/person, antal dygn	54,6	87,4	50,0	100,0
Genomsnittlig kostnad/vård dygn, kkr	0,8	0,9	1,2	0,6

LVM-placeringar

Antal placerade personer	5	7	7	7
Antal vård dygn	93	364	300	300
Antal årsplatser	0,3	1,0	0,8	0,8
Total kostnad netto, kkr	242	914	750	750
Genomsnittlig vårdtid/person, antal dygn	18,6	52,0	42,9	42,9
Genomsnittlig kostnad/vård dygn, kkr	2,6	2,5	2,5	2,5

Familjehem

Antal placerade barn o ungdomar	33	45	35	42
Total kostnad netto, kkr	3 519	5 325	4 077	5 000
Genomsnittlig kostnad/b o u och år, kkr	106,6	118,3	116,5	119,0

Kontaktfamilj o kontaktperson

Antal barn/ungdomar som har kontaktfamilj/person	112	47	100	35
Total kostnad netto, kkr	1 757	1 399	1 612	1 000
Genomsnittlig kostnad/b o u och år, kkr	15,7	29,8	16,1	28,6

VIKTIGA HÄNDELSER FÖR NÄMNDEN 2007

2007 kommer individ- och familjeomsorgsnämnden och vård- och omsorgsnämnden slås samman till en socialnämnd. Nämndens huvudsakliga arbete blir då att organisera arbetet och hitta nya samarbetsformer inom den nya nämndens ansvarsområde. Vissa funktioner som tidigare funnits inom nämndens ansvarsområde kommer att centraliseras vilket medför att nya arbetsmetoder måste utformas.

LEDNING OCH GEMENSAMT

Ledning o gemensamt	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Familjerådgivning	583,0	30,0	553,0
Alkoholhandläggning	503,0	195,0	308,0
Ledn individ o fam.omsorg	3 836,0	150,0	3 686,0
Utvecklingsmedel	200,0	0,0	200,0
Organisationsbidrag	1 970,0	0,0	1 970,0
Summa	7 092,0	375,0	6 717,0

Mål

Familjerådgivningens mål är att erbjuda samtal inom 14 dagar från första kontakt, utöka insatser av stöd och rådgivning till invandrargrupper i kommunen samt utöka samverkan med kommunens familjecentral och ungdomsmottagning.

Alkoholhandläggnings mål är att genomföra kontinuerlig tillsyn av restauranger med serveringstillstånd vid minst 20 tillfällen per år, genomföra minst två träffar med Krögarföreningen per år, genomföra tre träffar per år med Samrådsorganet, utveckla och dokumentera samarbetsformer med berörda remissinstanser i kommunen samt att i samverkan med förvaltningens ungdomsgrupp utarbeta riktlinjer för den kommunala tillsynen av detaljhandeln med öl klass II.

Utveckla former för verksamhetsplanering, målformulering och uppföljning.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten har en övergripande funktion inom Individ- och familjeomsorgen. Här ingår alkoholhandläggning, familjerådgivning, administration samt övrigt för IFO gemensamt.

BARN- OCH FAMILJEEHETEN

Barn- och familjeenheten	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Gemensamt barn och familj	7 852,0	792,0	7 060,0
HVB-hem f barn o ungdomar	4 240,0	240,0	4 000,0
Familjehem	5 100,0	100,0	5 000,0
Kontaktfamilj/person	1 000,0	0,0	1 000,0
Öppenvårdsinsatser	300,0	0,0	300,0
Familjerätt	75,0	0,0	75,0
Summa	18 567,0	1 132,0	17 435,0

Mål

Barn- och familjeenheten har främst att svara för insatser/åtgärder enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av

unga (LVU). Individ- och familjeomsorgsnämnden har beslutat om lokala politiska mål för enheten.

Viktiga händelser 2007

Under 2007 kommer enheten att erbjuda föräldrautbildning enligt Cope-metoden till hela kommunen. Barn till separerade föräldrar och barn som lever nära missbruk kommer att få stöd i särskilda gruppverksamheter. Utveckling av utredningsarbetet kommer att fortsätta genom utbildning i BBIC (barns behov i centrum) och "Signs of Safety". Fokus kommer att läggas på den viktiga familjehemsvården som riktar sig till samhällets mest utsatta barn och ungdomar.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten ska genom dels stöd till enskilda barn och ungdomar och deras föräldrar, dels genom gruppriktade insatser förebygga att allvarliga problem uppstår. Kan inte barnens och ungdomens behov tillgodoses i hemmiljön under kortare eller längre tid ska barnen tillförsäkras en god miljö och professionellt stöd i kontakten med föräldrar och andra för dem viktiga personer.

Utvecklingen hos de barn och ungdomar som visat tecken på ogynnsam utveckling följs med särskild uppmärksamhet och stöd och hjälp till dessa barn, ungdomar och deras föräldrar prioriteras. Verksamheten erbjuder också råd och särskilt stöd och hjälp till barn, ungdomar och föräldrar i vårdnads- och umgängesfrågor.

De allmänt förebyggande insatserna är inriktade på att förstärka de goda krafterna i samhället som exempelvis att förmå ungdomar att säga nej till droger. I verksamheten ingår också att verka för goda miljöer för barn och ungdomar.

Verksamheten vid ungdomsgruppen och familjecentralen sker i nära samarbete med barn och föräldrar och så långt möjligt i nära samarbete med andra samhällsorgan och frivilligorganisationer.

EKONOMI- OCH VUXENENHETEN

Ekonomi- och vuxenenheten	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Konsumentrådgivning	431,0	2,0	429,0
HVB-hem för vuxna	2 400,0	98,0	2 302,0
LVM-hem för vuxna	800,0	50,0	750,0
Vårbo	396,0	376,0	20,0
Övriga öppna insatser	300,0	0,0	300,0
Kontaktfamilj/person	25,0	0,0	25,0
Försörjningsstöd	17 000,0	1 000,0	16 000,0
Ekonomigrupp gemensamt	5 799,0	0,0	5 799,0
Arbetsprojekt IFO	1 300,0	300,0	1 000,0
Summa	28 451,0	1 826,0	26 625,0

Mål

Att genom riktade insatser ge möjlighet för enskilda och familjer att kunna försörja sig utan försörjningsstöd.

Socialekreterare utreder vårdbehov för personer med problem enligt Socialtjänstlagen och Lagen om vård av missbrukare. Verksamheten skall förebygga och minska omfattningen av drogmissbruk samt skadlig alkoholkonsumtion.

Viktiga händelser 2007

Fortsatt utveckling av insatser för att simulera bidragsmottagare till egen försörjning.

Utvecklat samarbete med Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsenheten för att åstadkomma målsättningen med sökt antal bidragsmottagare.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten ansvarar för att bedöma rätten till bistånd. Sökande som bidrar till sin försörjning och inte har egna tillgångar beviljas bistånd upp till en skälig levnadsnivå enligt riksnormen. I samverkan med klienten ska individens egna resurser tillvaratas för att minimera behovet av försörjningsstöd. Målsättningen är att genom riktade insatser ge möjlighet för individer och familjer att kunna försörja sig utan försörjningsstöd.

RESURSENHETEN

Resursenheten	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Resursenhet, gemensam	3 768,0	0,0	3 768,0
Öppenvård, barn o ungdom	200,0	0,0	200,0
Öppenvård, vuxna	200,0	0,0	200,0
Öppenvård, familj	200,0	0,0	200,0
Summa	4 368,0	0,0	4 368,0

Mål

Mål kommer att fastställas under år 2006

Viktiga händelser 2007

Från och med 1 april 2006 organiseras individ och familjeomsorgens alla öppenvårdsresurser inom en enhet. Genom att samordna fältarbetet och övriga behandlingsinsatser förväntas effektiviteten och flexibiliteten öka. Utveckla arbetsformer för samarbete med övrig verksamhet inom IFO samt externa samarbetspartners.

Beskrivning av verksamheten

Resursenhetens tre team, familje-, barn och ungdoms- samt vuxenteamen arbetar på uppdrag av utredande socialekreterare med stödinsatser på

hemmaplan. Via projektmedel från länsstyrelsen pågår arbete med en vårdkedjemodell för missbruksbehandling vilket förväntas leda till kortare behandlingstider på institutioner men mer stöd till missbrukare på hemmaplan. Diskussioner pågår tillsammans med skolan för att hitta former för ett samarbete kring barn med särskilda behov av stöd.

GRUPPHEMMET SEMRET

Grupphemmet Semret	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Grupphemmet Semret	14 250,0	14 250,0	0,0
Mobila teamet	2 573,0	2 573,0	0,0
Summa	16 823,0	16 823,0	0,0

Mål

Övergripande målsättning är att under trygga förhållanden ge ungdomar placerade på grupphemmet Semret förutsättningar till en gynnsam start i ett nytt land.

Beskrivning av verksamheten

Grupphemmet ska enligt avtal med Integrationsverket ta emot minderåriga flyktingar utan legal vårdnadshavare i Sverige. Barnen och ungdomarna ska beredas stöd, tillsyn och omvårdnad med särskild inriktning på utbildning och svenska språket, fram till dess de fyller 18 år. På grupphemmet finns 22 platser för barn i åldrarna 10 till 18 år.

Innan ungdomarna placeras på Semret har deras asylskäl utretts av Migrationsverket. När beslut om PUT (permanent uppehållstillstånd) är fattat placeras ungdomarna på Semret genom Integrationsverket. I de fall det är möjligt får barnen hjälp att återknyta kontakt med föräldrar, släktingar och hemlandet.

BOGÅRDEN

Bogården	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Bogården	4 955,0	4 500,0	455,0
Summa	4 955,0	4 500,0	455,0

Mål

Målen för Bogården är att erbjuda barn och föräldrar, som lever i en socialt utsatt situation, en koncentrerad behandlingsperiod i en skyddad miljö, att ge barn skydd i akuta situationer samt att erbjuda "svårplacerade" barn, med eller utan föräldrar, utredning för att ett stadigvarande alternativ som täcker de behov som barnet behöver kan erbjudas. Bogården arbetar miljöterapeutiskt med mål att vara en så hemlik miljö som möjligt.

Viktiga händelser 2007

Målsättningen med att knyta Bogårdens verksamhet närmare övrig verksamhet inom IFO är att uppnå ett effektivare nyttjande av Bogårdens resurser. Bogården förväntas få en avsevärt förändrad roll i och med att deras uppdrag mot den egna organisationen förändras.

Beskrivning av verksamheten

Bogården är ett HVB-hem för barn i åldern 0-12 år samt deras föräldrar. Placeringar görs i första hand av länets kommuner och grundar sig på SoL- eller LVU-utredningar/beslut. Bogården erbjuder en koncentrerad behandlingsperiod i en skyddad miljö. Det finns möjlighet att fokusera arbetet på de brister i föräldraskapet som är mest nödvändiga att förbättra. På en institution går det att arbeta med ett eller några problemområden i taget, eftersom det finns personal runt familjen dygnet om som kan kompensera föräldrarnas brister och se till att barnens grundläggande behov blir tillfredsställda på ett godtagbart sätt. Familjer som befinner sig i en socialt utsatt situation kan uppnå förbättring inom institutionens strukturerade miljö.

INTEGRATIONSENHETEN

Integrationsenheten	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Administration	6 696,0	21 411,0	-14 715,0
Tolkförmedlingen	890,0	890,0	0,0
Introduktionsersättning	11 000,0	0,0	11 000,0
SFI-flyktingar	3 715,0	0,0	3 715,0
Summa	22 301,0	22 301,0	0,0

Mål

Målen för integrationsenheten är att ge flyktingar, som tas emot genom kommunens överenskommelse med Integrationsverket, en god introduktion, samt att ge dem förutsättningar att bli självförsörjande och delaktiga i det svenska samhället.

Viktiga händelser 2007

Utveckling av förebyggande insatser vad gäller hedersrelaterat våld genom projektet "Kulturer i dialog". Integrationsenheten kommer från och med 2007 tillhöra den tillväxtnämnden.

Beskrivning av verksamheten

Verksamheten ansvarar för kommunens flyktingmottagande samt introduktion av flyktingar. Enheten ansvarar även för kommunens tolkförmedling, arbetar med olika integrationsfrämjande projekt samt svarar för stöd och vägledning till mottagna flyktingar. Flyktingmottagandet sker enligt avtal mellan kommunen och Integrationsverket. Kommunen erhåller statsbidrag för flyktingmottagandet i form av så kallad schablonersättning för varje mottagen person samt en grundersättning i och med att kommunen tecknar avtal med Integrationsverket.

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Centrala funktioner	36 593		36 593
- Resurs	3 956		3 956
Äldreomsorg	227 047	31 001	196 046
Hälsovård och rehabilitering	13 963		13 963
Omsorg om funktionshindrade	89 362	15 059	74 303
Personliga assistenter	39 399	31 838	7 561
Färdtjänst	4 150		4 150
Övriga insatser	5 735	5 307	428
Summa	420 205	83 205	337 000

INVESTERINGSSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kapitalutg	Kapitalink	Netto
Tekniska hjälpmedel	0		0
Summa	0		0

NÄMNDENS MÅL

Nämnden har beslutat om specifika politiska mål för vård- och omsorgsnämnden. Samtliga mål ska vara realistiska, mätbara och inriktade mot god ekonomisk hushållning.

Målbekrivning

Ekonomi "Skapa en ekonomisk buffert på 1 %"

Utifrån stora variationer i de uppdrag som kommer till nämnden ses det som nödvändigt att ha en buffert för att täcka de kostnader som kan uppstå.

Process "Genom förbättrad information till allmänheten öka inkomna synpunkter på verksamheten med 20 %"

Förvaltningen har under ett antal år haft synpunkts-/klagomålshantering. Väl fungerande administrativa rutiner

finns. Målsättningen är att göra systemet mer känt och på så sätt stimulera till att systemet används av flera.

Medborgare "Brukarenkät ska genomföras år 2007"

Syftet är att regelbundet inhämta synpunkter från brukare och anhöriga för att bättre kunna utveckla verksamheten.

Personal "Sänka sjukfrånvaron till 8,5 %"

Mätningen av sjukfrånvaron görs regelbundet var tredje månad. Åtgärder för att uppnå målet bygger på förebyggande arbete, attraktivare arbetsplatser och insatser för redan sjukskrivna.

Utveckling "Verksamhetsplaner ska finnas på 80 % av alla arbetsplatserna"

En förvaltningsövergripande verksamhetsplan för 2006-2007 är tagen av nämnden. Planen ska implementeras i verksamheterna och leda till att en verksamhetsplan för varje arbetsplats tillskapas.

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

I tabellen nedan visas 2004-2005 års utfall och 2006-2007 budgeterade utfall.

Befolkning, 65 år -	2003	2004	2005	2006	2007
Antal personer över 65 år	5 176	5 187	5 184		
- varav över 80 år	1 586	1 580	1 584		

Antal bostäder, äldre	2003	2004	2005	2006	2007
- serviceboende	85	82	83	81	79
- gruppboende äldre	167	111	103	103	103
- gruppboende dementa	81	95	112	112	112
- gruppboende geriatrisk psykiatri	9	9		0	0
- korttidsvistelse, äldre	22	26	26	26	26
- korttidsvistelse, dementa	8	6	6	6	6
- gruppboende psykiatri, äldre			8	8	8
Summa	372	329	338	336	334

Antal bostäder, omsorger om funktionshindrade	2003	2004	2005	2006	2007
- gruppboende psykiatri, LSS	10	10	10	10	10
- gruppboende psykiatri, SOL	0	8	0	0	0
- bostöd psykiatri	25	40	40	40	41
- gruppboende för funktionshindr.	68	63	65	65	65
- bostöd enligt SoL	3	8	7	7	9
- servicebostad enligt LSS	7	11	14	15	15
- elevhem 7-dagars	8	5	5	5	5

- elevhem 5-dagars	27	23	20	20	16
- korttidsboende för barn	6	8	8	8	8
Summa	154	176	169	170	169

Färdtjänst	2003	2004	2005	2006	2007
Antal färdtjänstlegitimerade	1 460	1 390	1 370	1 370	1 370

CENTRALA FUNKTIONER

Centrala funktioner	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Vård- och omsorgsnämnd	0		0
Ledning och gemensamt	36 593		36 593
Resurs	3 956		3 956
Summa	40 549		40 549

Mål

Mål för verksamheten implementeras utifrån de intentioner som nämnden beslutat om.

Viktiga händelser 2007

Kommunfullmäktige har beslutat om en ny nämndsorganisation, som bland annat innebär en sammanslagning av individ- och omsorgsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden. Nämndens huvudsakliga uppgift blir att hitta nya samarbetsformer inom den nya nämndens ansvarsområde. Vissa funktioner som tidigare funnits inom nämndens ansvarområde kommer att centraliseras vilket medför att nya arbetsmetoder måste utformas

Beskrivning av verksamheten

Omfattar kostnader i samband med ledamöters och ersättares deltagande i nämndens arbete samt i kommunala pensionärsrådet (KPR) och kommunala handikapprådet (KHR).

Kansliet ansvarar för konsultativ- och administrativ service verksamhetsstöd, handläggning och myndighetsutövning samt stabsfunktioner. Verksamheten omfattar även datakostnader samt rehabilitering, utbildning och kompetensutveckling för nämndens samtliga verksamhetsområden.

Bidrag betalas till olika handikapporganisationer för bland annat lokaler och lönebidragsanställningar.

ÄLDREOMSORG

Äldreomsorg	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Ordinärt boende	92 212	5 439	86 773
Särskilt boende	134 835	25 562	109 273
Summa	227 047	31 001	196 046

Mål

Äldreomsorgens mål utgår ifrån nämndens fastlagda kvalitetsmål. Kvalitetsmålen har sedan brutits ned till verksamhetsnivå på respektive arbetsplats.

Viktiga händelser 2007

Inom ramen för kompetensstegen är följande utbildningar planerade att starta upp under hösten 2006 och under 2007:

Kost och nutritionsutbildning för ca 20 kostombud inom hela äldreomsorgen.

Basal kostutbildning för övrig personal

Validering för 150 omvårdnadspersonal, med möjlighet att rikta in sig på valbara kurser som berör äldreomsorgens målgrupp.

Demensutbildning för demensombuden.

Utifrån regeringens proposition 2005/06:115 framgår att kommunerna från och med 2007 bör överta ansvaret för rehabilitering och hälso- och sjukvård från landstinget. Detta berör inte minst äldreomsorgen, där både befintliga och tillkommande resurser ska anpassa sig i en ny struktur.

Beskrivning av verksamheten

Ordinärt boende

Verksamheten syftar till att stödja den enskildes behov i ordinärt boende. Hemtjänst omfattar bland annat hjälp i hemmet med omvårdnad och service samt hemsjukvård.

Kommunen har betalningsansvar för de personer som vårdats på sjukhus och som är utskrivningsklara men av olika anledningar inte kan återgå till sin bostad. Kostnaderna för betalningsansvaret bör vara minimala men kan bli stora om resurser saknas inom särskilt boende eller korttidsboende.

Anhörigvård innebär att det finns möjlighet för personer som inte är pensionärer att efter biståndsbedömning få objektanställning som anhörigvårdare. För att beviljas denna form av insats skall behovet vara omfattande och den enskilde skall inte vara betjänt av insatser från hemtjänsten. Andra stödinsatser kan också erhållas såsom avlösare i hemmet, korttidsvistelse och dagverksamhet.

Vid Ängecenters äldre/anhörigcenter arbetar äldre/anhörigombudet, vars arbete riktar sig till äldre och anhöriga i ordinärt boende. Arbetet sker i samarbete med frivilligorganisationerna och kommunens demensansvarige. Målet med verksamheten är att äldre och anhöriga skall ges stöd och utbildning så att möjlighet till kvarboende ökar.

Inom nämnden finns en demensansvarig person som har till uppgift att vara ett stöd för demenssjuka, anhöriga och anställda. I arbetet ingår handledning, utbildning och stöd för biståndshandläggare m fl. Arbetet riktar sig till personer i ordinärt och särskilt boende.

I ordinärt boende innehar ungefär 540 personer externt trygghetslarm, som i första hand besvaras av Trygghetscentralen i Örebro för att sedan där så krävs vidarebefordras till ansvarig hemtjänstgrupp. Interna trygghetslarm finns på våra särskilda boenden.

Vid Högsjö, Ängecenter, och Solbrännans dagverksamheter bedrivs arbete med inriktning mot rehabilitering och social aktivering. Lupinens dagverksamhet riktar sig till personer med demens.

Särskilt boende

Särskilt boende omfattar servicehus och gruppboende för äldre och dementa med totalt 334 platser inklusive äldreboende inom socialpsykiatri.

Korttidsvistelse har fyra funktioner; avlastning för anhöriga, utredningsplatser, korttidsvistelse för medicinskt färdigbehandlade i avvaktan på särskilt boende och för vård i livets slutskede. Korttidsvistelse erbjuds vid Södergården för äldre med 26 platser och på Högsjögården för dementa med 6 platser.

HÄLSOVÅRD OCH REHABILITERING

Hälsovård och rehabilitering	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Distriktssköterskor	9 894		9 894
Inkontinensmedel	1 325		1 325
Tekniska hjälpmedel	890		890
Rehabilitering	1 854		1 854
Summa	13 963		13 963

Mål

Alla som bor i särskilt boende skall utan dröjsmål ha rätt till hembesök av sjuksköterska under dygnets alla timmar samt få en bedömning av hälso- och tillståndet för eventuella åtgärder.

Viktiga händelser 2007

Socialförvaltningen påbörjar även ett tvåårigt projekt kring kost och nutrition. Arbetet omfattar både tydligare riktlinjer och utbildning till all vård- och omsorgspersonal. Förvaltningen sjuksköterskor är även involverade i ett projekt kring äldre och läkemedel, som leds av länets Läkemedelskommitté.

Beskrivning av verksamheten

Distriktssköterskor arbetar i särskilt boende och dagverksamhet. De har patientansvar mot ett avgränsat område men arbetar jourtid mot hela den kommunala sjukvården.

Kommunen svarar för inkontinenshjälpmedel i särskilt boende och har även ansvar för enkla tekniska hjälpmedel i särskilt boende samt arbets- tekniska hjälpmedel till exempel lyftanordningar.

Arbetsterapeuter och sjukgymnaster arbetar med rehabilitering av personer i särskilt boende.

OMSORG OM FUNKTIONSHINDRADE

Omsorg om funktionshindrade	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Bostäder m särsk service, barn	15 773	1 877	13 896
Bostäder m särsk service, vuxna	41 195	4 879	36 316
Daglig verksamhet	14 443	1 679	12 044
Individstöd	3 309		3 309
Socialpsykiatri	12 147	1 624	9 643
Interkommunala ersättningar	2 495	5 000	-2 505
Summa	89 362	15 059	74 303

Mål

Verksamhetsmål och riktlinjer har fastställts rörande arbete i bostad med särskild service, personlig assistans, socialpsykiatri och för daglig verksamhet i form av policydokument. På respektive arbetsplatser skall verksamhetsplaner utarbetas som skall ligga till grund för hur arbetet skall bedrivas för att nå uppställda mål.

På individnivå fastställs mål som rör den enskildes behov och utveckling. Målen dokumenteras i personliga behovs- och utvecklingsplaner, PBU-planer.

Viktiga händelser 2007

Ett 2-årigt arbete i projektform startade 2006 i syfte att förstärka socialpsykiatriomsorgen samt identifiera alternativa boendeformer, sysselsättning och daglig verksamhet samt vidareutveckla samarbetet med landstinget kring stöd och omhändertagande vid utskrivning och insatser i hemmet/boendet.

En genomlysning av hela omsorgsverksamheten har genomförts när det gäller brukares insatser, boenden och personal. Översynen visar bl.a. att "omsorgen" har en stor andel äldre brukare. Verksamheten kan behöva förändras för att möta de äldres behov av till exempel daglig verksamhet.

En tendens är att personer som beviljas gruppboende har mycket stora behov av omsorg och insats. Boende i serviceboende och boendestöd i egna hemmet ökar.

Beskrivning av verksamheten

Verksamhetsområdet består av insatserna bostad med särskild service för vuxna, barn och ungdom, korttidshem, daglig verksamhet och sysselsättning. Därtill finns insatserna, kontaktperson, ledsagning, avlösarservice och boendestöd. Personlig assistans inom LSS och LASS är också insatser som erbjuds.

I kommunens boenden med särskild service för barn och unga bor framförallt ungdomar från andra kommuner i samband med sin gymnasie-särskoleutbildning i Härnösand. Under de senaste åren minskar elevunderlaget från andra kommuner. Inför höstterminens start 2006 avvecklas därför ett elevboende.

Inom kommunen finns gruppboendestäder för vuxna utvecklingsstörda som har ett omfattande behov av stöd och service. Varje gruppboendestad består av 4-6 lägenheter. Två av gruppboendestäderna har närboende, inom ramen för gruppboendestadsplatserna, som kan ta del av gruppboendets olika resurser. I insatsen bostad med särskild service ingår också fritid och kulturella aktiviteter. Det innebär att personalen ger stöd till den boende för att ta del av det allmänna utbudet.

Insats kan även ges i form av servicebostad för den som inte har så omfattande behov att de behöver gruppboende. Bostad enligt SoL (socialtjänstlagen) ges till den som har behov av boendestöd. Insatsen kan också ges enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), vilket är kostnadsfritt för personen.

Behovet av ytterligare bostäder med särskild service

I daglig verksamhet ingår, förutom basaktiviteter, studiecirkel, motion och andra individuella stödinsatser. Omkring 130 personer finns inskrivna i daglig verksamhet, varav cirka 20 har habiliteringsplatser på vanliga arbetsplatser.

Verksamheten budgeterar för 150 kontaktpersoner, familjehem och ett 40-tal avlastningshem.

Gruppboendet för personer med psykiska funktionshinder omfattar 10 platser. På Murbergsvägen finns ett boende enligt "trapphusmodell" med 11 platser. En nystartad träffpunktsverksamhet för personer med psykiskt funktionshinder bedrivs på Herrgårdsvägen,

Boendestödet är avsett för personer som bor i egna bostäder och stödet syftar till att bryta isolering och stödja och utveckla den enskildes förmågor.

Samverkan sker mellan kommunen och Stiftelsen Fiskekroken för att öka möjligheterna till sysselsättning.

Statsbidrag utgår för en nationell uppbyggnad av verksamhet med personligt ombud för psykiskt funktionshindrade. Sundsvall, Timrå och Härnösands kommun bedriver en verksamhet genom ett samarbetsavtal. Ombudens roll är att bevaka den enskildes intressen och se till att olika myndigheters insatser samordnas.

Interkommunala ersättningar avser dels de ersättningar vi erhåller för elever från andra kommuner dels kostnader för personer som tillhör Härnösands kommun men vistas och får omsorg i andra kommuner.

PERSONLIGA ASSISTENTER

Personliga assistenter	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Pers.ass., enligt LSS	1 306		1 306
Pers.ass., enligt LASS	38 093	31 838	6 255
Summa	39 399	31 838	7 561

Mål

Mål för verksamheten, se mål för "Omsorg om funktionshindrade" ovan.

Viktiga händelser 2007

Nationell översyn pågår över LSS verksamhet, resultat av översynen kan påverka verksamhetens rutiner och ekonomi i framtiden.

Beskrivning av verksamheten

Personlig assistans kan enligt LSS beviljas personer med omfattande behov av hjälp i den dagliga livsföringen. Syftet ska vara att stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt och oberoende liv. För personer med omvårdnadsbehov överstigande 20 timmar per vecka kan statlig assistansersättning utgå, LASS - ersättning. Om den enskilde omfattas av LASS kan hon/han välja att:

- själv vara arbetsgivare
- ansluta sig till ett privat kollektiv
- ge uppdrag till kommunen

Oavsett hur den enskilde valt att ordna sin assistans så har kommunen betalningsansvar de första 20 timmarna/vecka.

FÄRDTJÄNST

Färdtjänst	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Färdtjänst	3 750		3 750
Riksfärdtjänst	400		400
Summa	4 150		4 150

Mål

Vård- och omsorgsnämnden följer gällande lagstiftning samt reglementen antagna av kommunfullmäktige.

Beskrivning av verksamheten

Färdtjänst är en kompletterande kollektiv transportform, som efter behovsprövning är tillgänglig för personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är kortvarigt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Färdtjänst handläggs enligt lag om färdtjänst.

Syftet med riksfärdtjänst är att svårt och varaktigt funktionshindrade skall kunna åka utanför den egna kommunens färdtjänstzon till ungefär samma kostnad som den som kan åka 2:a klass tåg. Riksfärdtjänst handläggs enligt lag om riksfärdtjänst.

ÖVRIGA INSATSER

Övriga insatser	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Övrigt stöd i ordinärt boende	4 994	4 797	197
Fotvård	741	510	231
Summa	5 735	5 307	428

Mål

Mål för verksamheten, se mål för "Äldreomsorgen" ovan.

Viktiga händelser 2007

Inga väsentliga händelser förutspås.

Beskrivning av verksamheten

Innefattar matdistribution, heminstruktör för synskadade, ledsagarservice, trygghetslarm och lantbrevbärarservice.

Fotvård är en förebyggande verksamhet för att vidmakthålla god rörlighet. Verksamheten är föremål för översyn för att se om fotvården kan bedrivas i privat regi, alternativt höja taxan för att uppnå nollresultat. På Ädelhem utförs fotvården i privat regi.

MILJÖNÄMND

MILJÖNÄMND

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Miljönämnd	0,0		0,0
Energirådgivning	319,1	255,0	64,1
Miljö- och hälsoskydd	2 542,7	765,2	1 777,5
Förvaltn. ledning o administration	3 613,9	1 822,4	1 791,5
Summa	6 475,7	2 842,6	3 633,1

NÄMNDENS MÅL

Miljönämndens huvudsakliga arbetsuppgift är myndighetsutövning inom tre stora lagstiftningsområden, nämligen miljöbalken, livsmedelslagen samt djurskyddslagen. Denna myndighetsutövning ska bedrivas med hög kvalitet, effektivitet och säkerhet för en bra service till privatpersoner och företag och en god livsmiljö för Härnösandsborna.

NYCKELTAL FÖR NÄMNDEN

Nyckeltalen är redovisade så att år 2004-2005 utgör verkligt utfall och 2006-2007 utgör budgeterade antaganden.

	2004	2005	2006	2007
Ansökn. om dispens fr. renhålln.ordn.	10	8	15	15
Ansökn. om anlägg. av enskilt avlopp	33	31	30	30
Livsmedelsprover	110	84	130	120*)
Djurskyddsinspektioner	70	50	60	60
Spridn. av kalk på sjöar & våtmarker, ton	1 200	1 500	1 350	1 350
Cesiumanalyser på viltkött, bär & svamp	251	268	250	250

*) osäker siffra på grund av nya lagar inom livsmedelsområdet.

VIKTIGA HÄNDELSER FÖR NÄMNDEN 2007

En viktig händelse för nämnden och förvaltningen 2007, är att båda upphör att vara egen nämnd och egen förvaltning och kommer att ingå i den från 2007 nybildade samhällsnämnden respektive förvaltningen. Beslut om den nya nämndorganisationen är inte fastställd ännu. Budgeten för den politiska verksamheten är omfördelad till ny verksamhet under kommunfullmäktige för att sedan fördelas ut igen efter att nämndsorganisationen är fastställd.

Myndighetsutövning och tillsyn är även i framtiden den dominerande arbetsuppgiften som ska balanseras mot uppgiften att ge råd och information till allmänhet och företagare. Miljökontoret strävar efter att höja den ekonomiska täckningsgraden för tillsyn det vill säga att tillsyn och myndighetsutövning i högre grad ska bära sina egna kostnader.

Nya lagar inom livsmedelsområdet medför att arbetsinsatserna kommer att öka. Ny lag angående besiktning av cisterner har också ökat antalet ärenden.

Under 2007 fortsätter arbetet med att ta fram lokala miljömål. Med anledning av start och ombyggnad av Ådalsbanan kommer Miljökontoret att få ökade arbetsuppgifter.

FINANSIERING

FINANSIERING

DRIFTSAMMANDRAG

Verksamhetsområde	2007		
	Kostnad	Intäkt	Netto
Pensioner inkl löneskuld KPA	26 000,0	34 000,0	-8 000,0
Semesterlöneskuld	4 000,0		4 000,0
Anslag oförutsedda behov	8 000,0		8 000,0
Kalkylerade kapitalkostnader		27 574,0	-27 574,0
Skatteintäkter		915 000,0	-910 000,0
Generellt statsbidrag och utjämning		210 000,0	-215 000,0
Finansiella intäkter		21 600,0	-21 600,0
Finansiella kostnader exkl pensioner	8 500,0		8 500,0
Finansiella kostnader för pensioner	32 500,0		32 500,0
Planenliga avskrivningar	21 000,0		21 000,0
Pensionsskuldökning	15 800,0		15 800,0
Summa	112 500,0	1 158 730,0	-1 046 230,0

Pensioner inkl löneskatt och internt fördelad KP

Kostnaderna för utbetalningar av pensioner inklusive löneskatt (24,26%) beräknas uppgå till 26 000 kkr.

Intäkterna är att hänföra till internt fördelad pensionskostnad som har belastat verksamheten med 6,2% av lönekostnaden. Beloppet uppgår till 34 000 kkr.

Semesterlöneskuld

Kommunen bokar upp intjänad ej uttagen semesterlön, övertid för varje år. Beloppet är 4 000 kkr 2007.

Kommunstyrelsens oförutsedda utgifter

Det budgeterade anslaget för kommunstyrelsens oförutsedda utgifter är 8 000 kkr inklusive medel för åtgärder inom utbildningsnämndens ansvarsområde efter det att strategi och handlingsplan är beslutad.

Kalkylerade kapitalkostnader

Kapitalkostnaderna 27 574 kkr beräknas med avskrivning på anskaffningsvärdena och intern ränta på bokföringsvärdena. För 2007 uppgår den interna räntan till 4,5% (2006=5,0%) enligt rekommendation från Kommunförbundet.

Skatteintäkter, statsbidrag, utjämningsbidrag

Ett nytt utjämningsssystem gäller från och med 2005. Det finns ett starkt samband mellan skatteintäkter och statsbidrag genom den inkomstutjämning som finns och som garanterar kommunen 115% av medel-skattekraften i riket. Totalt beräknas skatteintäkter och statsbidrag uppgå till 1 125,0 mkr.

Utöver skatteväxling med landstinget sker inom länet en mellankommunal utjämning av kostnaderna för särskola, omsorgsverksamhet och psykiatri (KF § 119/95). I föreliggande budgetförslag upptas 1 200 kkr för år 2007.

Finansiella intäkter

Ränteintäkter uppgår till totalt 21 000 kkr. Dessa består dels av ränteintäkt av lån till moderbolaget i den koncern som bildats genom omstrukturering av AB Härnösands Industriverk samt för övertagande av VA (vatten och avlopp) anläggningar till HEMAB, dels ränteintäkt från revers avseende överföring av fastigheter till AB Härnösands kommunfastigheter.

Ränteintäkt, kkr	2007
Övriga intäkter	1 200
Ränta reverser inkl utdelning	20 300
Summa ränteintäkter	21 000

Finansiella kostnader

De finansiella kostnaderna beräknas uppgå till 41 000 kkr för år 2007. Av detta är 32 500 kkr finansiella kostnader på pensioner, tidigare ej redovisat eftersom blandmodellen användes. Från och med 2005 har redovisningsprincipen ändrats och samtliga pensionskostnader redovisas på årets resultat.

Planenliga avskrivningar

Kostnaderna för planenliga avskrivningar av kommunens anläggningstillgångar beräknas uppgå till 21 000 kkr för år 2007.

Pensionsskuldökning inklusive individuell del

Pensionsskuldökningen inklusive individuell del har beräknats till 15 800 kkr. Utgångspunkten för budgeterad nivå utgörs av KPA:s beräkningar.